

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

ชุตีมาพร เขาวนัไว

GRAD VRU

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. 2562

ROLE OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN MANAGING INTERNAL RESOURCES
UNDER LOCAL ORGANIZATIONS IN PATHUM THANI PROVINCE

CHUTIMAPHORN CHAOWAI

GRAD VRU

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
UNDER THE ROYAL PATRONAGE PATHUM THANI

2019

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี
ชื่อนักศึกษา	ชุติมาพร เซาว์ไว
รหัสประจำตัว	57B54650104
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อเพชร เบ้าเงิน
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์ฤทัย คลังพล

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดของโรงเรียน และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ ครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำนวน 290 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน ผู้วิจัยนำไปคำนวณสัดส่วนแล้วใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบ ค่าที และค่าเอฟ เมื่อตรวจสอบพบความแตกต่างจึงได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดตามลำดับ ดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้

2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาสูงกว่าครูที่มีวุฒิกการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป มีความเห็นแตกต่างจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดโรงเรียนต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลาง ครูที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยครูที่ปฏิบัติงานประเภทเทศบาลมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าครูที่ปฏิบัติงานประเภทองค์การบริหารส่วนจังหวัด

คำสำคัญ : บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา การบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

Thesis Title	Role of School Administrators in Managing Internal Resources under Local Organizations in Pathum Thani Province
Student	Chutimaphorn Chaowai
Student ID	57B54650104
Degree	Master of Education
Filed of Study	Educational Administration
Thesis Adviser	Assistant Professor Dr.Chopetch Boutngern
Thesis Co - Adviser	Assistant Professor Dr.Kanreutai Klangphahol

ABSTRACT

The research aimed to: 1) study the role of school administrators in managing internal resources under local organizations in Pathum Thani province, and 2) compare the opinions of the teachers towards the role of the school administrators in managing internal resources under local organizations in Pathum Thani province as classified by educational level, work experience, school size and type of local organization. The samples consisted of 290 school administrators and teachers from schools attached to Pathum Thani local administrative organizations. Krejcie and Morgan's table was used to determine the sample size. The research instrument was a questionnaire with a congruence index ranging between 0.80-1.00 and a confidence value equivalent to 0.97. The statistics used for the data analysis were percentage, mean and standard deviation, and those used to test the hypothesis were t-test, and f-test and Scheffe's pair test.

The research findings were as follows:

1. The role of the school administrators in managing the local internal resources under local organizations in Pathum Thani province, overall and for each individual aspect was at a high level. The aspects arranged in descending order were: promotion and development of the personnel to have knowledge in using learning resources, policies and plans for management of learning, supervision, follow-up and evaluation of the use of learning resources, and support for the participation and presentations of personnel on the use of learning resources.

2. The opinions of the teachers towards the role of the school administrators in the management of the learning resources in the schools attached to the Pathum Thani local administrative organizations were different at the statistical significance level of 0.05. School administrators and teachers who had different work experience had different views on the role of school administrators in the management of learning resources at the statistical significance level of 0.05. Those with work experience of more than 11 years held an opinion that differed from that of those with less than 5 years or 5-10 years of work experience. The school administrators and teachers from differently sized schools held different views concerning the management of internal resources at statistical significance level of 0.05. Those working in large sized schools. Held an average, view that differed from that of those working in medium-sized schools. Teachers who worked in different local administrative organizations had, on average, different views on the role of school administrators in terms of internal learning resources at the statistical significance level of 0.05. The teachers who worked in municipal schools had on average, a lower level of opinions towards the role of school administrators in the study.

Keywords: Role of the School Administrator, Internal Resource, Managing of Internal Resource

GRAD VRU

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อเพชร เบ้าเงิน ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์ฤทัย คลังพหล รองประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้และทักษะในการทำวิจัย รวมถึงการให้คำปรึกษา แนะนำ ปรับปรุง ให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนให้ความสนับสนุนและกำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะที่เป็นความรู้และประโยชน์อย่างยิ่ง ในการวิจัยให้ถูกต้องสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ ดร.สุขสกุล วลัยตะกุล ดร.สาธิตี ขจรไพธ นายสุเทพ พงษ์ปาวโรภาส ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี ดร.เดชา พวงงาม ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดป่าแก้ว และนางจิตรวรรณ สุชาติดา นักวิชาการศึกษานาฏยการ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ให้ความช่วยเหลือ ตรวจสอบและให้คำแนะนำ ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่าคาเจริญวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย และผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามและส่งข้อมูลกลับมา ทำให้ได้ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และสมาชิกในครอบครัวของผู้วิจัยที่เป็นกำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อน พี่น้อง ที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจด้วยน้ำใจไมตรีอย่างดียิ่ง

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นสิ่งบูชาพระคุณบิดา มารดา และขอมอบเป็นสิ่งบูชาพระคุณครู อาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาทุก ๆ ท่านที่ได้ให้สติปัญญาและคุณธรรม อันเป็นเครื่องชี้นำชีวิตและเสริมสร้างคุณความดีแก่ผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่สนใจ หากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ขาดตกบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์ประการใด ผู้วิจัยขอภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ชุตินาพร เขาวนไฉ

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	38
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมและรายด้าน.....	44
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีด้านการกำหนดนโยบายโดยรวมและรายข้อ.....	45
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ด้านการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรโดยรวมและรายข้อ.....	46
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแสดงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมโดยรวมและรายข้อ.....	48
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแสดงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลโดยรวมและรายข้อ.....	51
4.7 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี โดยการทดสอบค่าที่จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	53
4.8 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี โดยการทดสอบค่าเอฟจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	56
4.10 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี โดยการทดสอบค่าเอฟ จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	57
4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	59
4.12 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี โดยการทดสอบค่าเอฟ จำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	60
4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	62

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนา ด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อมารองรับการขยายตัวด้านเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเป็นอย่างมาก ทุกประเทศจึงต้องเตรียมคนให้พร้อมกับการ เปลี่ยนแปลง สำหรับรัฐบาลไทยให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งจึงได้ประกาศนโยบายด้านการศึกษา ที่เรียกว่า “การศึกษาในยุค Thailand 4.0” ในท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ โลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่าง รวดเร็ว คนในสังคมจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ เพื่อก้าวทันและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง การเตรียมความพร้อมคนให้มีศักยภาพ ต้องมีการวิเคราะห์ความสามารถที่จะเป็นกับการมีชีวิตอยู่ใน สังคมอย่างเข้มแข็ง พร้อมเผชิญกับสภาพแวดล้อม และปัญหาที่หลากหลายประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง การศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ขึ้นเพื่อ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานและได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้คือ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษา และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับปัญญาของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อ พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มี รายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) มุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ 1) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าว สถานศึกษาจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของผู้เรียน เพื่อ เป็นองค์ประกอบในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้

ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) โดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 25 ได้บัญญัติไว้ว่ารัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้ อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดวิสัยทัศน์ว่า มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยมีสื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง โรงเรียนต้องจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะที่สำคัญ และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

แหล่งเรียนรู้เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ แหล่งความรู้ วิทยาการและประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวาง และต่อเนื่องจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) แหล่งเรียนรู้จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ โรงเรียนจึงมีหน้าที่ในการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนทุกขั้นตอน ซึ่งปัจจัยสำคัญนอกจากครูผู้สอนแล้ว การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนามีประสิทธิภาพ ผู้เรียนได้มีโอกาสคิด ได้ปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์ อิสระ จนเกิดการเรียนด้วยตนเองอย่างหลากหลาย ต่อเนื่อง และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา สนองความแตกต่าง

ระหว่างบุคคลแล้ว การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ควรดำเนินการให้เหมาะสมกับวัย ความสนใจของผู้เรียนสนองต่อการเรียนรู้ตามมาตรฐาน และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสามารถเชื่อมโยงความรู้ออกไปกับเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม รอบตัว สามารถนำผลจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ และเป็นผู้กำหนดนโยบาย วางแผนเพื่อเสริมสร้างสนับสนุนการจัดการ จัดสร้าง เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ประสบการณ์ในการจัดการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน โครงการ หรือนวัตกรรมที่เกิดจากการศึกษาหรือใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลระบบการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ส่วนครูผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ คือ เป็นผู้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในสถานศึกษา ให้คำปรึกษา แนะนำผู้เรียนในการศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ จัดหา ประสานงาน วัสดุ อุปกรณ์ เอกสารเพิ่มเติมให้การแนะนำ และสร้างขวัญกำลังใจ ประเมินการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ในภาพรวม ติดตามช่วยเหลือการดำเนินงานแนะนำความถูกต้อง และประยุกต์ใช้ความรู้ เผยแพร่ผลงาน สรุปและประเมินผล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

การมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายนั้น นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้แล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้ครูได้นำแหล่งเรียนรู้ในและนอกโรงเรียนมาใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลายในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่เน้นการจัดการศึกษาตามสภาพจริง การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การเรียนรู้คุณธรรม สร้างจิตสำนึกรักโรงเรียน สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของโดยให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้วยแล้วนั้นยังสามารถปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมีลักษณะที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งการจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเองหรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่าง ๆ ที่อยู่โดยรอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งมณีรัตน์ ปานจันทร์ (2553, น. 10) กล่าวถึง หลักการจัดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ต้องมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และขอบเขตที่ชัดเจน โดยโรงเรียนจะต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงโดยเน้น นักเรียนเป็นสำคัญ แหล่งเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และตลอดชีวิต การส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การศึกษาในระบบเพียงประการเดียวคงไม่เพียงพอ และไม่สามารถทำให้ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงการศึกษาได้ทั้งหมด การเรียนรู้จึงไม่จำกัด แต่เพียงในห้องเรียนหรือสถานศึกษาเท่านั้น บุคคล

สามารถเข้าศึกษาค้นคว้าข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และศาสตร์แขนงต่าง ๆ ได้ตามความสนใจจากแหล่งเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเติมเต็มการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียนและเป็นการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี คุณค่าสำคัญอย่างหนึ่งของแหล่งเรียนรู้ คือ การเป็นห้องเรียนธรรมชาติที่มีขึ้นจริงเป็นแหล่งรวบรวมของความรู้ศาสตร์ต่าง ๆ มากมายเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติโดยผู้เรียนในสภาพแวดล้อมจริง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา โดยยึดหลักการศึกษาลดตลอดชีวิตสำหรับประชาชน การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ว่าให้ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรอบรู้ทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 250 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ได้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพราะแหล่งเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้จะเป็นสื่อในการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ใฝ่เรียนรู้ และเกิดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการหรือกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รักการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, น. 7) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาตามยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 น. ๘) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีได้รับจัดสรรจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ใน

โรงเรียนติดต่อกันเป็นประจำทุกปี จึงเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี เพื่อได้ข้อมูลไปนำเสนอผู้บริหารระดับต้นสังกัดประกอบการพิจารณาแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์แก่การจัดการศึกษาต่อไป

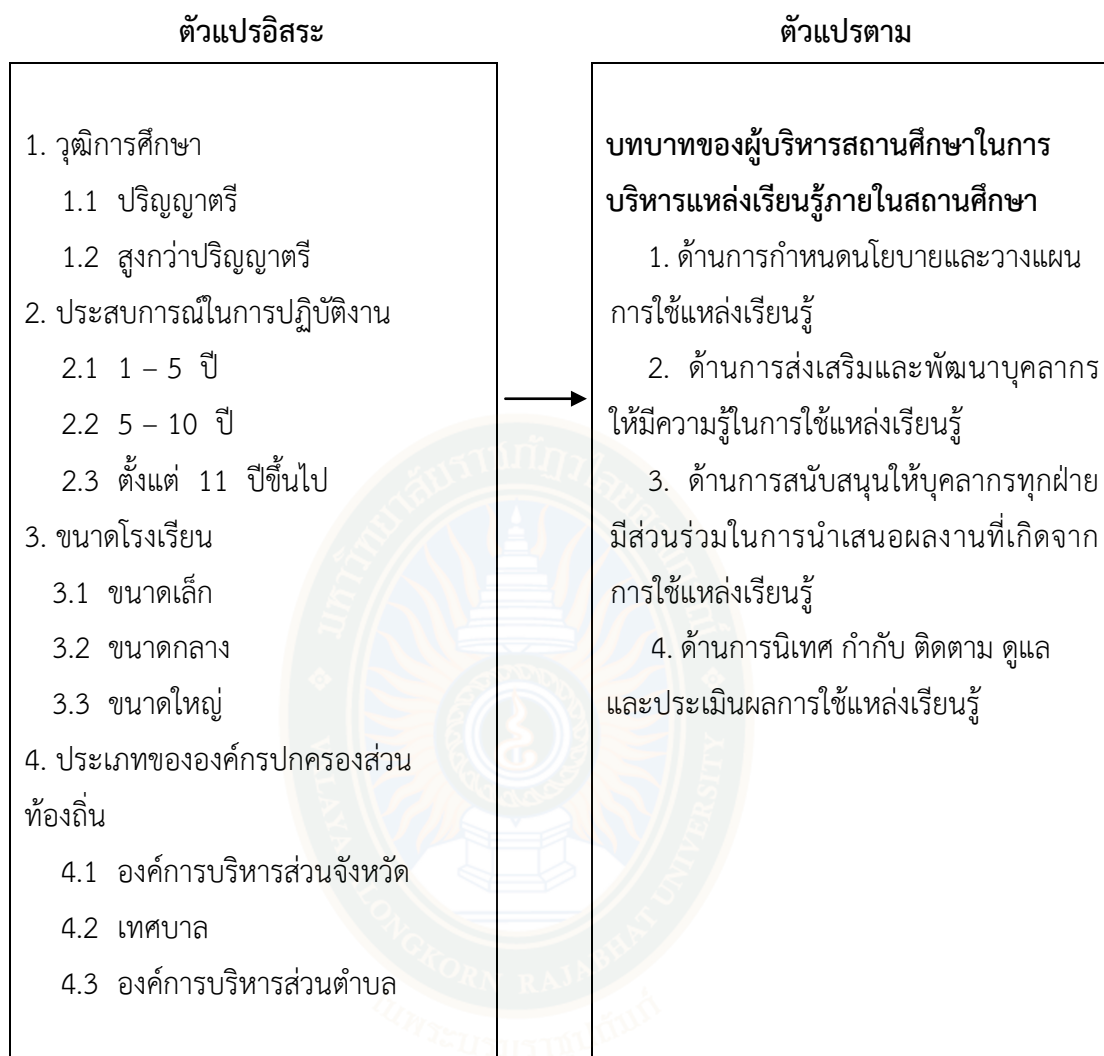
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดของโรงเรียน และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ตามแนวทางของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และได้กำหนดตัวแปรอิสระ จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดโรงเรียน และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

1.4.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน

1.4.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

1.4.3 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

1.4.4 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่มีประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ทั้งหมดจำนวน 1,167 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำนวน 290 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างใน กันต์ฤทัย คลังพหล, 2561) ผู้วิจัยนำไปคำนวณสัดส่วนแล้วใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จากการเทียบสัดส่วนจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม เท่ากับ 283 คน ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 290 คน จึงเพียงพอต่อการอ้างอิงไปยังจำนวนประชากร

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้
2. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้
3. ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้
4. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ให้คำจำกัดความ ดังนี้

1.6.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานในสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้นำ ผู้กำกับ ดูแล มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิด วิจาร์ณญาณและความคิดสร้างงานเพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นผู้ชำนาญการทางการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

1.6.2 แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา หมายถึง สถานที่ แหล่งข้อมูลข่าวสาร แหล่งความรู้ ศูนย์รวมความรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เข้าไปศึกษาหาความรู้ ซึ่งสถานที่ที่มีอยู่ในโรงเรียนเพื่อให้ให้นักเรียนและครู ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้หรือศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด ห้องดนตรีไทย ห้องดนตรีสากล ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ สนามกีฬา ห้องพยาบาล เป็นต้น ผู้เรียนเข้าไปปฏิสัมพันธ์และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยประสบการณ์ตรงและได้ความรู้ใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

1.6.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำและดำเนินการจัดแหล่งเรียนรู้โดยได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่จะต้องร่วมมือกันในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนที่จะได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า เห็นความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้

1.6.3.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยทำความเข้าใจนโยบายตามแผนหลักสูตรรวมทั้งแนวดำเนินการของโรงเรียนเพื่อกำหนดนโยบายการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ โดยให้คณะครู นักเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดจัดตั้งคณะกรรมการสำรวจแหล่งการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์สภาพความพร้อมในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน จัดทำแผนงานพัฒนาแหล่งการเรียนรู้คณะกรรมการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้มีบทบาทหน้าที่สำคัญที่จะเป็นผู้สำรวจ วิเคราะห์ความพร้อม รวบรวมข้อมูลแล้วจัดทำแผนพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรของโรงเรียน

1.6.3.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ประสบการณ์ในการจัดการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากรให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่าง

มีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย และพัฒนาระบบการบริหารงานบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.6.3.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน โครงการงาน หรือนวัตกรรมที่เกิดจากการศึกษาหรือใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการเพื่อให้บังเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการใช้ในการจัดการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึงหลักการบริหารจัดการ

1.6.3.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และ ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพแก้ไข ปัญหาอุปสรรค ในระหว่างการดำเนินการ มีการประเมินทบทวนปรับปรุงกระบวนการดำเนินการให้เกิดการพัฒนา และใช้แหล่งการเรียนรู้ตามแผนหลักและแนวดำเนินการของโรงเรียนที่โรงเรียนกำหนดไว้ ตามบริบทของโรงเรียนเองมีการกำหนดวิธีการ และเครื่องมือประเมินผลการดำเนินการ การสร้าง การพัฒนา และใช้แหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ผลการประเมินและสรุปผลการประเมิน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ใช้เป็นข้อมูลไปนำเสนอผู้บริหารระดับต้นสังกัดประกอบการพิจารณาแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์แก่การจัดการศึกษาต่อไป

GRAD VRU

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.2 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
- 2.3 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้
- 2.4 การจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของบทบาท

บทบาทเป็นการกระทำ การปฏิบัติตามกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นการกำหนดการแสดงออกทางพฤติกรรม หนึ่งบุคคลอาจมีหลายบทบาทขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสถานภาพบุคคลที่เป็นอยู่ในการแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสม (ศรีนยา จันทสุทธิบุตร, 2542) มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่าบทบาท ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ให้ความหมายว่า บทบาทเป็นการทำท่าตามบท การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545) กล่าวว่า บทบาท คือ การกระทำหรือพฤติกรรม ของสมาชิกในกลุ่มที่อยู่ในสถานภาพนั้น ๆ ดังนั้นบทบาทจึงเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมตามตำแหน่งหรือสถานภาพซึ่งเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมหรือตามลักษณะของการรับรู้ บทบาทเป็นผลรวมของการแสดงออกตามสิทธิและหน้าที่

ประเสริฐ แยมกลินฟุ้ง และคนอื่น ๆ (2544) ได้อธิบายไว้ว่า บทบาท คือ พฤติกรรมที่คาดหวังสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานภาพต่าง ๆ ว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไร (Role Expectation) เป็นบทบาทที่คาดหวังโดยกลุ่มคนหรือสังคมเพื่อทำให้คู่สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างกันทางสังคมได้รวมทั้งสามารถคาดการณ์พฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นได้

สนธยา พลศรี (2545) ให้ความหมายว่า บทบาท (Role) หมายถึง หน้าที่ของบุคคลตามสถานภาพหรือตำแหน่งฐานะที่ตนดำรงอยู่ บทบาทจึงเป็นกลไกอย่างหนึ่งของสังคมที่ทำให้คนที่อยู่ร่วมกันสามารถสร้างระบบความสัมพันธ์ต่อกันได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

อาคม วัชโรสง (2547) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติที่ผู้ครองตำแหน่งควรประพฤติ ปฏิบัติอย่างเช่น ผู้บริหาร รองผู้บริหาร ครูอาจารย์ คณบดี ภาวโรง จะแสดงบทบาทไปตามที่ตำแหน่งดังกล่าวต้องกระทำ โดยทั่วไปบทบาทต้องมาพร้อมกับหน้าที่และตำแหน่ง

ประยงค์ เนาวบุตร (2555) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมที่สังคมมีความคาดหวัง สถาบันหรือบุคคลพึงแสดงออกให้เหมาะสมกับสถานภาพ ตำแหน่งหรือหน้าที่

สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง การแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบของบุคคลตามสภาพนั้น ๆ เป็นการแสดงออกตามสิทธิและหน้าที่เพื่อให้คนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นระเบียบ

2.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารงานในโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงคุณลักษณะบทบาทและหน้าที่ของตนเองเพื่อนำพาการบริหารงานในโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้รับมอบหมายให้มีความรับผิดชอบในการเปลี่ยนแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ ทฤษฎีบทบาทเป็นทฤษฎีที่ใช้อธิบายพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและระดับกลุ่ม ทฤษฎีบทบาทเป็นหลักการสำคัญที่ทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ของกลุ่ม ต่าง ๆ ในสังคม ทั้งระดับมหภาค จุลภาค และระดับกลาง มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทไว้เพื่อการศึกษาริเริ่มรู้เป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

บรูม และเซลซ์นิก (Broom & Selznick , 1977) ได้อธิบายไว้ดังนี้

1. บทบาทที่กำหนดไว้หรือบทบาทตามอุดมคติ (The Socially Prescribed or Ideal Role) เป็นบทบาทที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งทางสังคมไว้
2. บทบาทที่ควรกำหนด (The Perceived Role) เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลเชื่อว่าควรกระทำในหน้าที่ตำแหน่งนั้น ๆ ซึ่งอาจไม่ตรงตามบทบาทที่กำหนดไว้ ไม่ตรงตามอุดมคติทุกประการ และอาจแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลก็ได้
3. บทบาทที่กระทำจริง (The Performed Role) เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลได้กระทำไปจริงตามความเชื่อ ความคาดหวัง ตลอดจนความถนัดและโอกาสที่จะกระทำในแต่ละสังคมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

เทอร์เนอร์ (Turner, 2002) กล่าวว่า ในระดับบุคคลแนวคิดเรื่องบทบาทสามารถอธิบายได้จากการสังเกตพฤติกรรมของคน 2 ประการ คือ

1. คน ๆ หนึ่งอาจแสดงพฤติกรรมหรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เมื่อเขาคอนั้น อยู่ในสถานภาพหรือตำแหน่งที่แตกต่างกัน

2. คนต่างคนกันอาจแสดงพฤติกรรมหรือความคิดเห็นที่คล้าย ๆ กัน เมื่อพวกเขา อยู่ในสถานการณ์ที่คล้าย ๆ กัน

สรุปได้ว่า ทฤษฎีบทบาท เป็นแบบแผนพฤติกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ของ บุคคลที่สังคมคาดหวัง โดยมีความเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่และสิทธิซึ่งขึ้นอยู่กับฐานะหรือตำแหน่ง ทางสังคมของบุคคลนั้น ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติหาก บุคคลที่คาดหวังนั้นไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ตามที่ได้ดำรงตำแหน่งก็จะไม่ได้รับการยอมรับจาก สังคม

2.1.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญและเป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาในการ บริหารงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมี บทบาทหน้าที่ที่สำคัญ มีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ดังนี้

อุษณีย์ โปธิสุข (2543) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาทุกหน่วยงานทุก ระดับว่าเป็นบังเหียนแห่งความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารจึงต้องเข้าถึงหัวใจของการเรียนรู้ ของเด็ก โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้ คือ การสร้างกลไกในการจัดระบบการเรียนรู้ที่ครบวงจร ทั้งวิธีการ จัดการเรียนการสอนของครู แนวทางการจัดหลักสูตรใหม่ ระบบการวัดและประเมินผล การจัด สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) กำหนดว่า บทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึงการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานคือการบริหารอย่างมีอิสระเป็นการ กระจายอำนาจการบริหารทั้ง 4 ด้าน ให้แก่ผู้บริหารเพื่อให้เกิดความคล่องตัวต่อการบริหารด้าน วิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณและการบริหารทั่วไป โดยมุ่งส่งเสริมงาน ด้านวิชาการเป็นสำคัญ อันจะก่อให้เกิดความสำเร็จในการปฏิรูปการเรียนรู้และการปฏิรูปการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) กำหนดว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึง การเป็นผู้นำที่ทำให้โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงตามการปฏิรูปการศึกษา มีรูปแบบกระบวนการบริหาร ที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ต้องมีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิด วิจารณ์ญาณและความคิดสร้างงานเพื่อผลักดันให้องค์กรขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วุฒิไกร เลื่อนแป้น (2547) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ ต้องการของสังคมหมายถึงการเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและเป็นผู้สั่ง ควบคุมงาน กำกับ ดูแล การปฏิบัติงานให้สำเร็จผลตามความมุ่งหมายอีกทั้งบริหารจัดการอาคาร สถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งระบบ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาว่า หมายถึงผู้มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารมากเพราะโรงเรียนเป็นระบบย่อยของระบบการศึกษาและระบบสังคม การจัดการศึกษาในโรงเรียนจึงต้องสอดคล้องกันกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้บริหารยังต้องเป็นผู้ชำนาญการทางการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานในสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้นำ ผู้กำกับ ดูแล มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดวิจารณ์ญาณและความคิดสร้างงานเพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นผู้ชำนาญการทางการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

2.2 หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

2.2.1 ความหมายของแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้แล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้ครูได้นำแหล่งเรียนรู้ในและนอกโรงเรียนมาใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลายในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่เน้นการจัดการศึกษาตามสภาพจริง การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การเรียนรู้คู่คุณธรรม สร้างจิตสำนึกรักโรงเรียน สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของโดยให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้วย แหล่งเรียนรู้มีทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

ผ่องศรี สมยา (2544) ได้ให้ความหมายของแหล่งการเรียนรู้อีกนัยหนึ่งว่า หมายถึง ศูนย์รวมความรู้ที่ให้เข้าไปศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจและความชำนาญ ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ในแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและแหล่งการเรียนรู้นอกโรงเรียน

โสรัจ พิศพนวม (2544) ให้ความหมายของแหล่งวิทยาการหรือแหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งที่ให้ความรู้และทักษะ ไม่จำกัดว่าจะเป็นของทางราชการหรือเอกชน ดังนั้นแหล่งวิทยาการก็คือแหล่งให้ความรู้และทักษะในท้องถิ่นนั่นเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้ให้ความหมายของแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาไว้ว่า แหล่งเรียนรู้ คือ แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศและประสบการณ์ที่สนับสนุนให้ผู้เรียน ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ และเรียนด้วยตนเอง ตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวังนัง (2545) กล่าวว่า แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา หมายถึง สภาพแวดล้อมทั้งในโรงเรียนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเป็นแหล่งที่จะให้ผู้สอนสามารถออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติหรือได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มเพื่อน ระหว่างครูกับผู้เรียน ระหว่างวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้กับครูและผู้เรียน รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนอาจอาศัยการสืบค้นของตนเองเพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ให้ความหมายว่า แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสาร แหล่งความรู้ที่สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อขยายประสบการณ์ของนักเรียน และเชื่อมโยงสู่การใช้ในชีวิตประจำวัน

คำริ บุญชู (2548) ให้ความหมายว่า แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และประสบการณ์ทั้งหลายที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการได้คิดเอง ปฏิบัติเอง สร้างความรู้ด้วยตนเอง ตามอัธยาศัยและต่อเนื่องจนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และสุดท้ายสามารถเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ได้

ทัศนีย์ เป็นสูงเนิน (2552) ให้ความหมายของแหล่งเรียนรู้ หมายถึง สถานที่ ศูนย์รวมที่ให้ผู้เรียนเข้าศึกษาหาความรู้ความเข้าใจ และความชำนาญ ได้แก่ บุคคล สถานที่ สถาบันต่าง ๆ สิ่งของธรรมชาติแวดล้อม สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ผู้เรียนเข้าไปปฏิสัมพันธ์ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยประสบการณ์ตรง และได้ความรู้ใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

สรุปได้ว่า แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา หมายถึง สถานที่ แหล่งข้อมูลข่าวสาร แหล่งความรู้ ศูนย์รวมความรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เข้าไปศึกษาหาความรู้ ซึ่งสถานที่มีอยู่ในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนและครูใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้หรือศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด ห้องดนตรีไทย ห้องดนตรีสากล ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ สนามกีฬา ห้องพยาบาล เป็นต้น ผู้เรียนเข้าไปปฏิสัมพันธ์และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยประสบการณ์ตรง และได้ความรู้ใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

2.2.2 ประเภทของแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ส่งเสริมให้รัฐจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ทุกรูปแบบอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ ส่วนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษา และนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ แหล่งเรียนรู้มีมากมายหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เป็นตัวบุคคล สถานที่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือสถานที่ที่มนุษย์สร้างขึ้น ล้วนเป็นแหล่งที่ให้ความรู้ด้วยกันทั้งสิ้น มีนักการศึกษาจำแนกประเภทแหล่งเรียนรู้ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ผ่องศรี สมยา (2544) ได้กล่าวว่าประเภทของแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา มีดังนี้

1. แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา
 - 1.1 ห้องสมุดโรงเรียน
 - 1.2 ห้องปฏิบัติการ
 - 1.3 ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาต่าง
 - 1.4 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 1.5 แหล่งธรรมชาติในโรงเรียน
 - 1.6 สวนต่าง ๆ ในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กล่าวถึงประเภทแหล่งเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เช่น ครู ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องจริยธรรม ห้องศิลปะ โรงอาหาร สนามกีฬา สวนหย่อม สวนสมุนไพร แปลงเกษตร ห้องน้ำ เป็นต้น

จากที่กล่าวถึงประเภทของแหล่งเรียนรู้ไว้หลากหลาย แบ่งได้ 3 ประเภท คือ แหล่งเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น และแหล่งเรียนรู้ที่เป็นบุคคล ซึ่งแหล่งเรียนรู้เหล่านี้สามารถนำมาเชื่อมโยงบูรณาการในการศึกษาได้ และอาจมีความแตกต่างกันออกไปตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งแหล่งเรียนรู้แต่ละประเภทต่างก็มีคุณค่าสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียง และมีประสิทธิภาพ ซึ่งบริหารแหล่งเรียนรู้ให้ได้คุณภาพนับเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารที่ผู้บริหารจะนำเอาเทคนิค วิธี และกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ซึ่งนักวิชาการ นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้เสนอแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ดังนี้

1. กำหนดนโยบายส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำ จัดสร้างหรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

2. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์การจัดการและการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

3. สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการจัดระบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

1. การวางแผนการบริหารการใช้แหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารจะต้องวางแผนการบริหารการศึกษาของโรงเรียน ขั้นตอนการวางแผนจึงต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ได้แผนการที่สมบูรณ์และดีที่สุด ขั้นตอนการวางแผนประกอบด้วย ศึกษาหลักสูตรและความต้องการของครูและนักเรียน กำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมาย วางแผนร่วมกันระหว่างผู้ใช้และผู้ให้บริการ กำหนดโครงการ กิจกรรม การจัดหรือหาแหล่งเรียนรู้ จัดทำแผนปฏิบัติงานและการวางแผนการใช้นับเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนและครูผู้สอนใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและในท้องถิ่นร่วมมือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การดำเนินการบริหารการใช้แหล่งเรียนรู้ การปฏิบัติการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โรงเรียนควรมีการดำเนินการด้านการเตรียมการ มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในรายละเอียดของแผนการจัดและการใช้แหล่งเรียนรู้ กำหนดรายละเอียดในการดำเนินการ จัดหางบประมาณ จัดเตรียมเอกสาร พาหนะและสถานที่ การประสานงานติดต่อกับหน่วยงาน องค์กรหรือผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ก่อนนำไปใช้ การปฏิบัติ มีการประเมินผลผู้เรียนเกี่ยวกับวิธีการใช้ ระเบียบมารยาท และข้อควรปฏิบัติในการใช้แหล่งเรียนรู้ และการประเมินผล

3. การประเมินผลการบริหารการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะต้องมีการตรวจสอบตามสาระการเรียนรู้ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาเพื่อประกอบการวางแผนและจัดทำโครงการในปีต่อไป การประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้อาจทำได้ 3 ลักษณะ คือ ประเมินก่อนการใช้แหล่งเรียนรู้ ประเมินระหว่างการใช้แหล่งเรียนรู้ และประเมินหลังการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อให้เกิดมาตรฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยโรงเรียนได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

4. การปรับปรุงแก้ไขการบริหารการใช้แหล่งเรียนรู้ เป็นการปฏิบัติเพื่อให้เกิดมาตรฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

สมุน อมรวิวัฒน์ (2544) ได้เสนอบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร แหล่งเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
2. จัดตั้งคณะกรรมการสำรวจแหล่งเรียนรู้
3. จัดทำแผนงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้
4. สร้างความเข้าใจแก่บุคลากรของสถานศึกษาและชุมชน
5. ประชาสัมพันธ์โครงการ

วรภัทร์ ภูเจริญ (2544) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการบริหาร แหล่งเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่

1. การวางแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้
2. การดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้
3. การตรวจสอบติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้
4. การสรุปผลและปรับปรุงแก้ไข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กำหนดบทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

1. แนวทางการวางแผน
2. แนวทางการพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้
3. ตรวจสอบ ทบทวน กำกับติดตาม
4. สรุปและรายงานผล

นิคม ชมพูหลง (2550) กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาว่า แหล่งเรียนรู้ที่โรงเรียนสามารถจัดและดำเนินการได้มีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับกำลังและความสามารถ ของโรงเรียนแต่ละแห่ง แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องอินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ ศูนย์โสตทัศนศึกษา ศูนย์สื่อการเรียนการสอน ศูนย์พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน สวนพฤกษศาสตร์ สวนวรรณคดี สวนสมุนไพร สวนหนังสือ สวนธรรมะ ฯลฯ และที่สำคัญ คือ ห้องสมุดโรงเรียนเพราะห้องสมุดโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของครูอาจารย์และนักเรียนเพราะเป็นแหล่ง รวบรวมจัดเก็บและให้บริการวัสดุสารสนเทศ ความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ห้องสมุดโรงเรียนเป็น แหล่งเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับครูและนักเรียนในโรงเรียน เป็นแหล่งที่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มาศึกษาหา ความรู้ เรียนรู้วิทยาการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมนิสัยใฝ่เรียนรู้และมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็น คุณลักษณะสำคัญที่ต้องพัฒนาให้เกิดแก่ผู้เรียน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

1. กำหนดนโยบาย
2. การส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร
3. สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
4. นิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผล

เบญจวรรณ ระตา (2551) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนี้

1. การจัดการแหล่งเรียนรู้
2. การกำหนดนโยบาย ส่งเสริมสนับสนุน
3. การส่งเสริมพัฒนาบุคลากร
4. การสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
5. กำกับ ติดตาม ดูแลและประเมินผลระบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่ง

เรียนรู้

เรณูภา ศรีสวัสดิ์ (2560) ได้เสนอบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการจัดองค์กร
3. ด้านการนำ
4. ด้านการควบคุม

สุรเกียรติ์ งามเลิศ (2557) ได้เสนอบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ไว้ 5 ด้าน

ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้
2. ด้านการสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารแหล่งเรียนรู้
3. ด้านการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้
4. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้
5. ด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้

พิชัย เรืองดี (2558) ได้เสนอให้ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายใน เพื่อให้การจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษามีคุณภาพ จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้
2. การดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้

3. การตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้

4. การสรุปผล ปรับปรุงแก้ไข การนำแหล่งเรียนรู้ไปใช้

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2558) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายส่งเสริม สนับสนุน จัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
2. ส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์การจัดและใช้แหล่งเรียนรู้
3. สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน
4. กำกับ ติดตาม ดูแลและประเมินผลระบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำและดำเนินการจัดแหล่งเรียนรู้โดยได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่จะต้องร่วมมือกันในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนที่จะได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า เห็นความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบาย, ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร, ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมิน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด หลักการ และทฤษฎี เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาแล้วพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทอย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้กำหนดบทบาทไว้ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยจึงได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้

บทบาทด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้

สมน อมรวิวัฒน์ (2544) ได้เสนอแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ไว้ว่า การกำหนดนโยบายเป็นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยทำความเข้าใจนโยบายตามแผนหลักสูตรรวมทั้งแนวดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ โดยคณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กำหนดแนวทางในการวางแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้ ไว้ว่า เป็นการกำหนดนโยบายการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ โดยโรงเรียนกำหนดนโยบายการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยทำความเข้าใจนโยบายตามแผนหลัก หลักสูตร รวมทั้ง

แนวดำเนินการของโรงเรียนในฝัน เพื่อกำหนดนโยบายการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ โดยให้คณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนด

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) กล่าวถึง การกำหนดนโยบาย เป็นการวางแผนเพื่อเสริมสร้างสนับสนุนการจัดหา จัดสร้าง เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2558) ได้กล่าวถึง การกำหนดนโยบายการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยทำความเข้าใจนโยบายตามแผน หลักสูตร รวมทั้งแนวดำเนินการของโรงเรียนเพื่อกำหนดนโยบายการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยให้คณะครู นักเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนด

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยทำความเข้าใจนโยบายตามแผน หลักสูตร รวมทั้งแนวดำเนินการของโรงเรียนเพื่อกำหนดนโยบายการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ โดยให้คณะครู นักเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดจัดตั้งคณะกรรมการสำรวจแหล่งการเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์สภาพความพร้อมในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน จัดทำแผนงานพัฒนาแหล่งการเรียนรู้คณะกรรมการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้มีบทบาทหน้าที่สำคัญที่จะเป็นผู้สำรวจวิเคราะห์ความพร้อม รวบรวมข้อมูลแล้วจัดทำแผนพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรของโรงเรียน

บทบาทด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้

สุนน อมรวิวัฒน์ (2544) ได้เสนอแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร เพื่อการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ไว้ว่า เป็นการสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรของสถานศึกษา โดยสร้างความเข้าใจกับบุคลากรทุก ๆ ฝ่ายในโรงเรียนและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) กล่าวถึง ด้านการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า เป็นการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน โครงการ หรือนวัตกรรมที่เกิดจากการศึกษา หรือใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการเพื่อให้บังเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการใช้ในการจัดการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึงหลักการบริหารจัดการบุคลากร โดยโรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการ

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2558) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรเป็นการให้ความรู้และประสบการณ์การจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า บทบาทด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ หมายถึง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ประสบการณ์ในการจัดการใช้แหล่งเรียนรู้

ภายในสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากรให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย และพัฒนาระบบการบริหารงานบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทบาทด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กำหนดแนวทางการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมไว้ว่า โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการสร้างความเข้าใจกับบุคลากรทุกๆ ฝ่ายในโรงเรียนและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญมีส่วนร่วมในการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) กล่าวถึง ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ไว้ว่า เป็นการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน โครงการ หรือนวัตกรรมที่เกิดจากการศึกษา หรือใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ต้องมีการบริหารจัดการ เพื่อให้บังเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการใช้ในการจัดการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึงหลักการบริหารจัดการ บุคลากร

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2558) ได้กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ไว้ว่า เป็นการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน/นวัตกรรม ที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน โครงการ หรือนวัตกรรมที่เกิดจากการศึกษาหรือใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการเพื่อให้บังเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการใช้ในการจัดการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึงหลักการบริหารจัดการ

บทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมิน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กำหนด แนวทางของ บทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลในการติดตามใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อเป็นการตรวจสอบ ติดตามว่าสถานศึกษาได้มีการดำเนินงานครบตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม การใช้แหล่งเรียนรู้ตามที่ได้วางแผนไว้หรือไม่ ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึง การตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผล ไว้ว่า เป็นการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลระบบการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อให้การพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ ตามแผนหลักและแนวดำเนินการของโรงเรียน กำหนดไว้ตามบริบทของโรงเรียน การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ แก้ไข ปัญหาอุปสรรคในระหว่างดำเนินการ มีการประเมินทบทวนปรับปรุงกระบวนการดำเนินการให้เกิดการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ตามแผนหลักและแนวดำเนินการของโรงเรียนที่โรงเรียนกำหนดไว้ ตามบริบทของโรงเรียนเองมีการกำหนดวิธีการ และเครื่องมือประเมินผลการดำเนินการ การสร้าง การพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ วิเคราะห์ผลการประเมินและสรุปผลการประเมิน

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2558) ได้กล่าวว่า โรงเรียนกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ แก้ไข ปัญหา อุปสรรค ในระหว่างดำเนินการ มีการประเมิน ทบทวน ปรับปรุง กระบวนการดำเนินการให้เกิดการพัฒนาและการใช้แหล่งเรียนรู้

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมิน หมายถึง การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแลและประเมินการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ แก้ไข ปัญหาอุปสรรคในระหว่างดำเนินการ มีการประเมินทบทวนปรับปรุงกระบวนการดำเนินการให้เกิดการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ตามแผนหลักและแนวดำเนินการของโรงเรียนที่โรงเรียนกำหนดไว้ ตามบริบทของโรงเรียนเอง มีการกำหนดวิธีการ และเครื่องมือประเมินผลการดำเนินการ การสร้าง การพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ผลการประเมินและสรุปผลการประเมิน

2.4 การจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

2.4.1 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อัจฉรา วงษ์เอก (2548) ได้กล่าวไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเริ่มบทบาทในการจัดการศึกษาครั้งแรกใน พ.ศ.2478 เมื่อรัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2478 โดยจำแนกโรงเรียนออกเป็น 4 ประเภท คือ โรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนประชาบาล โรงเรียนเทศบาล และโรงเรียนราษฎร์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทแรกที่เริ่มจัดการศึกษา คือ เทศบาลซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2476) โดยพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2478 มาตรา 40 บัญญัติว่า “เมื่อท้องถิ่นใดมีฐานะเป็นเทศบาลแล้ว ให้โอนโรงเรียนประชาบาล รวมทั้งทรัพย์สินของโรงเรียนมาเป็นของเทศบาลนั้น” โดยใน

ระยะแรกนี้การจัดตั้งและดำรงโรงเรียนประถมศึกษาของเทศบาลจะต้องดำเนินการด้วยเงินรายได้ของเทศบาลเอง

ต่อมาใน พ.ศ. 2486 รัฐบาลเปลี่ยนนโยบายให้เทศบาลโอนโรงเรียนประถมศึกษาให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ควบคุมการศึกษาของชาติทั้งหมด แต่หลังจากนั้นอีก 1 ปี กระทรวงศึกษาธิการได้ทำความตกลงกับกระทรวงมหาดไทยโอนการประถมศึกษากลับให้เทศบาลจัดดำเนินการต่อไปตามเดิมเพื่อส่งเสริมการจัดการประถมศึกษาของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยกระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการดำรงอยู่ของโรงเรียนเทศบาลเช่นเดียวกับโรงเรียนประชาบาล เพราะเทศบาลไม่สามารถดำเนินการด้วยเงินรายได้ของตนเอง

ใน พ.ศ. 2491 กระทรวงมหาดไทยได้โอนโรงเรียนประชาบาลในความรับผิดชอบที่อยู่นอกเขตเทศบาลทั้งหมดให้แก่กองโรงเรียนประชาบาล กระทรวงศึกษาธิการ และใน พ.ศ. 2494 ได้ยกฐานะขึ้นเป็นกรมประชาศึกษา ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2494 อีก 1 ปีต่อมากรมประชาศึกษาได้เปลี่ยนชื่อเป็นกรมสามัญศึกษา จึงมีหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาภาคบังคับทั้งสิ้น 3 หน่วยงาน คือ กระทรวงศึกษาธิการ เทศบาล และครูสภา

ใน พ.ศ. 2502 รัฐบาลสมัยปฏิวัติซึ่งมี ฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องการศึกษาอีกครั้งหนึ่งและเห็นว่าเพื่อให้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองควรให้ท้องถิ่นได้รับผิดชอบจัดการศึกษาเอง ฉะนั้น ใน พ.ศ. 2504 จึงได้โอนโรงเรียนประชาบาลในเขตเทศบาลนครกรุงเทพฯ และเทศบาลนครธนบุรี ให้เทศบาลทั้ง 2 แห่งดำเนินการ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2506 ได้โอนโรงเรียนประชาบาลในเขตเทศบาลทั้งหมดให้เทศบาลนั้น ๆ ดำเนินการ

ใน พ.ศ. 2509 ได้โอนโรงเรียนประชาบาลนอกเขตเทศบาลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการกระจายอำนาจ รวมทั้งให้ท้องถิ่นได้นำทรัพยากรที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการจัดการศึกษาด้วย การถ่ายโอนในปีนั้นนับเป็นครั้งแรกที่โรงเรียนทั่วประเทศอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตามได้มีการส่งมอบโรงเรียนอนุบาลบางแห่งไว้เป็นโรงเรียนทดลองให้กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบเพื่อประโยชน์ในการศึกษา วิจัย และพัฒนาทางการศึกษา ในการโอนการศึกษาประชาบาลทั่วประเทศไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการตกลงแบ่งความรับผิดชอบในการบริหารการศึกษาท้องถิ่นระหว่างหน่วยการปกครองท้องถิ่นกับหน่วยงานส่วนกลาง ดังนี้

หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และกรุงเทพมหานครรับผิดชอบการบริหารการศึกษาในเขตของตนให้บรรลุผลตามเป้าหมายและนโยบาย รวมทั้งการตั้ง ยุบ และขยายโรงเรียน การปกครองดูแลการเงินและทรัพย์สิน การทำงบประมาณ

รายได้รายจ่ายการตรวจกิจการโรงเรียน และการบริหารงานบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาอื่น ๆ

กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบส่งเสริมสนับสนุนด้านธุรการ ได้แก่ การกำหนดนโยบายการบริหารและการจัดการศึกษาของท้องถิ่นให้เป็นไปตามเป้าหมาย การจัดสรรเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง การประสานงานกับหน่วยราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้คำแนะนำส่งเสริมพัฒนาบุคลากรและช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ปัญหาอุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย โดยมอบหมายให้กองการศึกษาประชาบาล (สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น) เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบด้านวิชาการและมาตรฐานการศึกษาของท้องถิ่น พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับคุณวุฒิของครู คุณภาพการศึกษา การกำหนดหลักสูตร แบบเรียน แนวการสอน ตลอดจนการวัดผลและการนิเทศการศึกษา

ครูสภา มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และควบคุมการดำเนินการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูส่วนจังหวัด และคณะกรรมการพนักงานเทศบาล (ก.ท.) รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานครูเทศบาล ได้แก่ การออกระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เช่น การสอบแข่งขัน การบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ การลา ฯลฯ รวมถึงการพิจารณาลงโทษทางวินัย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีรายได้เป็นของตนเอง แต่ก็ยังไม่เพียงพอยังคงต้องอาศัยงบประมาณและบุคลากรจากส่วนกลาง ใน พ.ศ. 2521 ได้มีการจัดตั้งเมืองพัทยา โดยให้เมืองพัทยานี้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการด้านการศึกษาด้วย

เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2523 คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้มีการปรับปรุงระบบบริหารการศึกษา โดยให้จัดตั้งคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติขึ้นรับผิดชอบการกำหนดนโยบายและแผนการประถมศึกษา การจัดสรรงบประมาณ มาตรฐานการศึกษาและประเมินผลการศึกษา ส่วนการดำเนินงานบริหารการศึกษาให้เป็นหน้าที่คณะกรรมการการศึกษาของแต่ละจังหวัด และแต่ละอำเภอ โดยให้มีอำนาจควบคุมและกำกับการบริหารการศึกษาลดหลั่นตามลำดับ และโอนโรงเรียนประชาบาลสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งหมดมาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทำให้การจัดการศึกษาโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคงเหลือเพียงกรุงเทพมหานคร เทศบาล และเมืองพัทยา เท่านั้น

2.4.2 บทบาทในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อัจฉรา วงษ์เอก (2548) ได้กล่าวว่า นับตั้งแต่ พ.ศ. 2523 ซึ่งรัฐบาลได้โอนโรงเรียนประชาบาล จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดไปสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คงเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียง 3 รูปแบบที่จัดการศึกษา คือ เทศบาล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร

โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ประเภทรับผิดชอบการบริหารจัดการการศึกษาภายในพื้นที่การจัดตั้ง ยุบ เลิก และขยายโรงเรียน รวมถึงการจัดงบประมาณการตรวจกิจการโรงเรียน และการบริหารงานบุคคลจนกระทั่ง พ.ศ. 2540 ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษา อบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น รวมทั้งเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐได้ (มาตรา 289) ส่งผลให้กฎหมายอื่น ๆ ซึ่งตราขึ้นภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฯ บัญญัติเรื่องการส่งเสริมสิทธิขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บัญญัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท (มาตรา 16-18) ให้รับผิดชอบการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 5 มาตรา 41 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น บทบัญญัติดังกล่าวส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งไม่เคยจัดการศึกษามาก่อนก็ต้องมีบทบาทในการรับผิดชอบจัดหรือสนับสนุนการจัดการศึกษาด้วย

2.4.3 สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 250 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ได้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพราะแหล่งเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้จะเป็นสื่อในการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ใฝ่เรียนรู้ และเกิดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการหรือกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รักการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, น. 7) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาตามยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. ๘) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีได้รับจัดสรรจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ใน

โรงเรียนติดต่อกันเป็นประจำทุกปี จึงเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

ถิรมนัส ยอดบุญมา (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิด 5 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 2) ด้านข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของแหล่งเรียนรู้ 3) ด้านรูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ 5) ด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 127 คน และครู จำนวน 327 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างย่อย (Stratified Random Sampling) ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครู แบ่งตามขนาดของสถานศึกษา และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาดสถานศึกษาตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้ค่า t-test (Independent Samples) และ F-test และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheff's Method) กำหนดสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร คือ ด้านข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของแหล่งเรียนรู้และด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านรูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นของครู โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของแหล่งเรียนรู้ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ ด้านรูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ 2) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เบ็ญจมาศ สหะเดช (2552) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม การบริหารแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก มี 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติและด้านการปรับปรุงแก้ไข ส่วนด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง และการบริหารการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มี 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการประเมินผล และด้านการปรับปรุงแก้ไข ส่วนด้านการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ผลการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งบริหาร โดยภาพรวมการบริหารแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยผู้ปฏิบัติตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ มีการบริหารแหล่งเรียนรู้แตกต่างกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนการบริหารการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมผู้บริหารในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการบริหารแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการบริหารแหล่งเรียนรู้แตกต่างกับผู้บริหารของสถานศึกษาขนาดกลาง ส่วนการบริหารการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน โดยภาพรวม ผู้บริหารของสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการบริหารแหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการบริหารแหล่งเรียนรู้แตกต่างกับผู้บริหารของสถานศึกษาขนาดกลาง

อดิพันธ์ อมาตยคง (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททสสงคราม พบว่า 1) ผลการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททสสงครามในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ คือ การกำหนดตารางเวลาสำหรับให้นักเรียนใช้

แหล่งเรียนรู้ เครื่องอำนวยความสะดวก และบุคลากร 2) ผลการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามสังกัดของสถานศึกษาไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวนหนึ่งด้าน คือ การนำแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ไปใช้ของแต่ละสถานศึกษา 3) แนวทางในการพัฒนา สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา การจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาดำเนินการตามระเบียบการนำนักเรียนไปนอกสถานศึกษา จัดทำการประกันอุบัติเหตุให้นักเรียน ศึกษาข้อมูลแหล่งเรียนรู้ และจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้เป็นกลุ่มสาระ เพื่อให้สามารถวางแผนการนำนักเรียนไปเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วนและจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

อุมาวดี ยลวงค์ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และ 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานดังกล่าวในปีการศึกษา 2551 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 345 คน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้วิจัยเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ได้แก่ สถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ ผลการวิจัยพบว่า 1) แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาที่มีครบทุกโรงเรียน ได้แก่ ห้องเรียน และสนามกีฬา และที่ไม่มีในสถานศึกษาเลย คือ สวนวรรณคดี แหล่งเรียนรู้ที่พบปัญหาน้อยที่สุด คือ ห้องเรียน และพบปัญหามากที่สุด คือ สวนวรรณคดีในด้านสภาพปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สภาพปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเรียงตามลำดับสภาพปัญหา คือ การปรับปรุงแก้ไข ขั้นตอนดำเนินงาน ขั้นตอนตรวจสอบ ขั้นตอนวางแผน 2) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนกับครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาที่สำคัญ คือ จัดสรรงบประมาณเพื่อทำการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ที่ยังไม่มีและปรับปรุง แก้ไข พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วรจักร ใจแก้ว (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นการวางแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้

เบญญาภา อินตะวงค์ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนอำเภอปาง จังหวัดพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยาเขต 2 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนในอำเภอปาง จังหวัดพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยาเขต 2 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อำเภอปาง จังหวัดพะเยา จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสำรวจ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) แหล่งเรียนรู้ในอำเภอปาง มีมากที่สุด คือ แหล่งเรียนรู้ประเภทมนุษย์สร้างขึ้น รองลงมา คือแหล่งเรียนรู้ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติมีน้อยที่สุด 2) สภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ในอำเภอปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยาเขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกประเภทเรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ ประเภทแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทแหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น และประเภทแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ 3) ปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนในอำเภอปาง จังหวัดพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยาเขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกประเภท 4) แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ คือ ควรกำหนดแหล่งเรียนรู้ให้อยู่ในหลักสูตรของ

โรงเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตรวจสอบ ติดตาม พัฒนาและจัดสรรงบประมาณในการบริหารแหล่งเรียนรู้

สุรเกียรติ์ งามเลิศ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 2) เปรียบเทียบบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 จำแนกตามขนาดและระดับคุณภาพของโรงเรียนและ 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 107 โรงเรียน จำแนกออกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 46 โรงเรียน ขนาดกลางจำนวน 38 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 23 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมีความเที่ยง 98 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบด้วยวิธี LSD ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพระดับดีและโรงเรียนคุณภาพระดับปรับปรุงมีบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และ 3) ปัญหาหลักในการบริหารแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่วนข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรจัดระบบโครงสร้างการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และควรกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรอย่างชัดเจน

ประเสริฐ แทนพลกรัง (2557) ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามกรอบแนวคิด 5 ด้าน คือ 1) ด้านการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 2) ด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของแหล่งเรียนรู้ 3) ด้านการศึกษารูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ และ 5) ด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ตามความ

คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ ด้านการศึกษารูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของแหล่งเรียนรู้ และด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ

2) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครู พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน โดยด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการศึกษารูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของแหล่งเรียนรู้ และด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ 3) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบจำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน ดังนี้ (1) ด้านการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนควรจะมีการพัฒนาบุคลากรโดยการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อนำความรู้มาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน (2) ด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของแหล่งเรียนรู้ ควรมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียน ชุมชนพร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูล ทำทะเบียนไว้อย่างเป็นระบบ (3) ด้านการศึกษารูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นไว้ในห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์และห้องพิเศษอื่น ๆ อย่างเพียงพอ (4) ด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ ควรมีการจัดงบประมาณสนับสนุนในการใช้ การปรับปรุง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และ (5) ด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ควรมีการบันทึกและประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้ พร้อมสรุปผลเมื่อสิ้นปีการศึกษาเพื่อแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

อัคราวุฒิ จันทะแสง (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของบุคลากรใน 2 ด้าน คือ

ด้านแหล่งเรียนรู้วิชาการ และด้านแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมวิชาการ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรทั้งสองด้านจำแนกตามตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา และ 3) เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่าง 341 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 123 คน และครูผู้สอน 218 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าการทดสอบค่าเอฟ และวิธีการของเซฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมรายด้านและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก 3) การบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวมรายด้านและรายข้อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก 4) การบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยรวมรายด้าน และรายข้อ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน 5) การบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมรายด้าน และรายข้อ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน 6) บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ ไม่มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่ได้จัดทำสารสนเทศการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่สำรวจแหล่งเรียนรู้ตรงกับความเป็นจริง สนับสนุนให้ใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนน้อย มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้น้อย และชุมชนไม่ค่อยมีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ ควรนำผลการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้มาวางแผนปรับปรุง ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาห้องเรียน ควรมีการเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ควรใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมที่ และควรจัดแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอ

โชคชัย หริกประโคน (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวม 462 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.7482-7.482 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.9673 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ t-test และ F-test ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนไม่แตกต่างกัน 3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของแหล่งเรียนรู้ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินงานส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ ควรมีการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใช้ โดยประชาสัมพันธ์จัดนิทรรศการ จัดสัปดาห์แห่งการเรียนรู้ และด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ควรมีการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจ โดยประชาสัมพันธ์ จัดสัปดาห์แห่งการเรียนรู้

ปฐวี มณีวงศ์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแพร่ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการบริหาร ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแพร่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแพร่ จำนวน 280 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจรายการ และปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความถี่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่สำคัญคือ ขาดการประจุมวงโครงการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นขาดแคลนบุคลากรที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดการนิเทศตรวจสอบติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นบางแห่งอยู่ห่างไกล แนวทางแก้ปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศเป็นระบบทำการสำรวจแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนให้รอบด้าน มีการดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้แบบบูรณาการกับชุมชน เชิญปราชญ์ท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน และแต่งตั้งกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยเฉพาะ

ไพฑูรย์ ศรีดี (2559) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการบริหาร และปัญหากระบวนการบริหารแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 2) เปรียบเทียบกระบวนการบริหาร และปัญหากระบวนการบริหารแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการใน

สถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก กับสถานศึกษาขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่น .75 และ .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ผลการวิจัย พบว่า 1) กระบวนการบริหารแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการในสถานศึกษาซึ่งประกอบไปด้วย ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการดำเนินการ ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตาม และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข ในภาพรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และปัญหากระบวนการบริหารแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการในสถานศึกษาซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการดำเนินการ ขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตาม และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข ในภาพรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับน้อย ทุกด้าน 2) กระบวนการบริหารแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการ ในสถานศึกษาขนาดเล็ก กับสถานศึกษาขนาดกลาง โดยรวม และเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัญหากระบวนการบริหารแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการ ในสถานศึกษาขนาดเล็ก กับสถานศึกษาขนาดกลาง โดยรวม และเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เรณุกา ศรีสวัสดิ์ (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง และ 2) เปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่ง และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแหล่งเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการนำ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ และด้านการควบคุม 2) การเปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามตำแหน่ง และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ลีชู-เวน (Lee Shu-Wen, 1997 อ้างถึงใน เรณุกา ศรีสวัสดิ์, 2560) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินผลการไปศึกษานอกสถานที่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของนักเรียนที่เรียนวิชาชีววิทยา ผลการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองหรือกลุ่มที่ไปศึกษานอกสถานที่สูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นกลุ่มที่เรียนอยู่ในห้องทดลอง แต่จะมีทัศนคติ

ทางบวกต่อการไปศึกษานอกสถานที่มากกว่ากลุ่มที่ไปศึกษามากกว่ากลุ่มที่ไปศึกษานอกสถานที่ ส่วนกลุ่มที่ไปศึกษานอกสถานที่จะได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวางเกี่ยวกับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดี

มัลลินส (Mullins, 1999 อ้างถึงใน ประเสริฐ แทนพลกรัง, 2557) ได้ทำการศึกษาผลกระทบที่มีต่อครูและนักเรียนจากการไปศึกษานอกสถานที่ โดยใช้พิพิธภัณฑสถานทางธรรมชาติ ผลการศึกษาพบว่า การไปศึกษานอกสถานที่โดยใช้พิพิธภัณฑสถานทางธรรมชาติ ทำให้ครูและนักเรียนมีชีวิตใหม่ และเกิดแรงจูงใจ สำหรับอุปสรรคของการจัดการศึกษานอกสถานที่ คือ ครูผู้สอนจะปิดกั้นตัวเอง เพราะกลัวการพานักเรียนไปนอกสถานที่ และเข้าเชื่อว่างานวิจัยนี้เป็นแบบอย่างของการจัดการศึกษานอกสถานที่ โดยใช้พิพิธภัณฑสถานทางธรรมชาติต่อไป

คีฟ (Keefe, 2003 อ้างถึงใน ประเสริฐ แทนพลกรัง, 2557) ได้ทำการวิจัยการเรียนรู้ วิถีทัศน์ว่า สามารถบูรณาการกับหลักสูตรการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาได้อย่างไร ศูนย์การเรียนดังกล่าวเป็นการถ่ายทอดโทรทัศน์วงจรปิด โดยเชื่อมสัญญาณไปยังห้องเรียนทุกห้อง การบริหารการเรียนเตรียมประสบการณ์การเรียนผ่านการปฏิบัติการร่วมกันกับผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ รวมทั้งกลุ่มนักเรียนในพื้นที่ห่างไกล หรือการเรียนผ่านการปฏิบัติการร่วมกันกับผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ รวมทั้งกลุ่มนักเรียนในพื้นที่ห่างไกล หรือการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ภาคสนาม พิพิธภัณฑสถาน พิพิธภัณฑ์ โรงภาพยนตร์ เป็นต้น ศูนย์การเรียนดังกล่าวได้สร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนให้แพร่กระจาย เพิ่มและขยายการเรียนรู้เกิดขึ้นที่โรงเรียน วิธีการในการศึกษาขึ้นอยู่กับ Fourth Generation Evaluation ของ Guba และ Lincoln เพื่อพัฒนากรณีศึกษาการบูรณาการของการใช้ศูนย์การเรียนวิถีทัศน์ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ใช้เน้นการใช้เทคโนโลยีการบรรยายสิ่งที่เกิดขึ้นในศูนย์การเรียนวิถีทัศน์ในโรงเรียน ซึ่งใช้เวลาสังเกตนานกว่า 2 ปี ได้ถูกกำหนดกรอบในการอ้างอิง สิ่งที่เกี่ยวข้องและประเด็นปัญหาที่เป็นลักษณะของ Fourth Generation Evaluation ซึ่งขึ้นอยู่กับกระตือรือร้นของครูหลังจากที่ได้สังเกตพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนผ่านทางวิถีทัศน์และความสัมพันธ์ของการเรียนกับวิถีทัศน์ กับการเรียนด้วยเทคโนโลยีรูปแบบอื่น ๆ

แบกซ์เตอร์ (Baxter, 2006 อ้างถึงใน เรณุกา ศรีสวัสดิ์, 2560) ได้วิจัยประสบการณ์ของนักเรียนในนิยายโปแทสเซียมที่สามารถทำงานในระบบออนไลน์ได้สำเร็จในการเรียนศาสตร์ที่เกี่ยวกับความเชื่อในโรงเรียนสอนศาสนา โดยมีโจทย์คือโรงเรียนแห่งนี้มีวิธีการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมอย่างไรและก่อให้เกิดประสบการณ์อย่างไร โรงเรียนแอสเบอร์รี่เป็นโรงเรียนหนึ่งที่โรงเรียนและนักเรียนเป็นสมาชิกของ ExL ซึ่งเรียนเกี่ยวกับเรื่องสมัยใหม่โดยผู้ศึกษาได้ใช้เวลาสังเกตการณ์ 1 สัปดาห์ และพบว่าสำหรับการรับข้อมูลจากนักเรียนซึ่งได้รับการเชิญชวนให้ตอบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับประสบการณ์ของตนซึ่งตัวแทนของนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มทดลองกลุ่มนี้ได้ให้สัมภาษณ์ทางอินเทอร์เน็ตและโลกของข้อมูลข่าวสารทำให้ตนรู้สึกดีพิเศษว่านักเรียนคนอื่น

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา จากแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ที่กำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผล

เจค็อกซ์ (Jaycox, 2001 อ้างถึงใน มินตรา รัตนโรจน์, 2559, น. 57) ได้ศึกษาข้อกำหนดของการเรียนการสอนแบบโฮมสคูลในสหรัฐอเมริกา แม้ว่าจะเป็นหลักสูตรที่กำหนดไว้เป็นแบบแผน แต่นักเรียนที่เรียนระบบโฮมสคูลนี้ก็ต้องจัดให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตนเองและการถ่ายทอดประสบการณ์มาจากผู้ต้องการเรียนรู้ปัญหาสังคมในปัจจุบันโดยให้เหมาะสมกับวัย การให้ความรู้กับผู้เรียนเพื่อทำให้ผู้เรียนรู้อะไรจะดำรงชีวิตในสังคมอย่างไร พร้อมด้วย การเรียนรู้ถึงความแตกต่างในการดำรงชีวิตอยู่ในสถานที่ที่แตกต่าง ไม่ว่าจะเป็นท้องถิ่นของตนเองหรือในระดับประเทศ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมท้องถิ่นและสังคมภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองที่มีแนวคิดว่าการเรียนรู้ในระบบโฮมสคูลนั้นจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนในสิ่งที่ตนสนใจและมีการเรียนรู้ท้องถิ่นที่อาศัยโดยใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ภายในท้องถิ่น เช่น ฟาร์ม พิพิธภัณฑ์ สิ่งแวดล้อม สถานที่สำคัญในท้องถิ่น ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้ไม่ได้กำหนดไว้ตายตัว สามารถยืดหยุ่นได้ตามความสนใจของผู้เรียน อาจเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยว พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การพบปะระหว่างบุคคล การถ่ายรูป การวาดภาพ เป็นต้น ที่ทำให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจได้ง่าย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ทั้งหมดจำนวน 1,167 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำนวน 290 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างใน กันต์ฤทัย คลังพหล, 2561) ผู้วิจัยนำไปคำนวณสัดส่วนแล้วใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จากการเทียบสัดส่วนจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม เท่ากับ 283 คน ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 290 คน จึงเพียงพอต่อการอ้างอิงไปยังจำนวนประชากร ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	358	64
เทศบาล (เมือง/นคร/ตำบล)	720	190
องค์การบริหารส่วนตำบล	89	36
รวม	1,167	290

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ วุฒิศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดโรงเรียน และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) มีเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (กันต์ฤทัย คลังพหล, 2561) ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย
2. สร้างแบบสอบถาม 1 ฉบับ ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 4 ข้อ และตอนที่ 2 ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 43 ข้อ

3. นำแบบสอบถามไปตรวจสอบคุณภาพ

3.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้เทคนิคประเมินผลค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence: IOC) กำหนดเกณฑ์ 0.60 ขึ้นไป พบว่า ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 มีเกณฑ์ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความไม่มีความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์

3.2 ความเชื่อมั่น (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้จำนวน 30 คน แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

4. นำแบบสอบถามไปจัดทำฉบับสมบูรณ์ เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำนวน 290 คน ได้มาจากประชากร จำนวน 1,167 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน กันต์ฤทัย คลังพหล, 2561)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน ของครู

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐาน เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวมแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย มีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ใช้การวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test for independent samples)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดโรงเรียน และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of variance) โดยใช้การทดสอบ (F-test)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติพื้นฐาน

3.6.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.6.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.6.2.1 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็น 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for independent samples) กรณีที่กลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระจากกัน

3.6.2.2 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้ค่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of variance) โดยใช้การทดสอบ (F-test) เมื่อพบความแตกต่าง ใช้การวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ และความแปรปรวนระหว่างกลุ่มเท่ากันจะใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's) และทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of square)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t (t- distribution)
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา F (F- distribution)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3.1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยการวิเคราะห์ค่าที (t-test for independent samples)

3.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ค่าเอฟ (F-test) เมื่อพบความแตกต่าง จึงเปรียบเทียบเฉลี่ยเป็นรายคู่ต่อ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's)

3.3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ค่าเอฟ (F-test) เมื่อพบความแตกต่าง จึงเปรียบเทียบเฉลี่ยเป็นรายคู่ต่อ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's)

3.4 เปรียบเทียบตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเอฟ (F-test) เมื่อพบความแตกต่าง จึงเปรียบเทียบเฉลี่ยเป็นรายคู่ต่อ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน (n)	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	184	63.4
สูงกว่าปริญญาตรี	106	36.6
รวม	290	100.0
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	59	20.4
5 – 10 ปี	150	51.7
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	81	27.9

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน (n)	ร้อยละ
รวม	290	100.0
ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	57	19.6
ขนาดกลาง	33	11.4
ขนาดใหญ่	200	69.0
รวม	290	100.0
ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	64	22.1
เทศบาล	190	65.5
องค์การบริหารส่วนตำบล	36	12.4
รวม	290	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่า ครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 63.4 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 36.6 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 20.4 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 -10 ปี ร้อยละ 51.7 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 27.9 โดยปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 19.6 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 11.4 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 69.0 และหน่วยงานเป็นประเภทองค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยละ 22.1 เป็นประเภทเทศบาล ร้อยละ 65.5 เป็นประเภทองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 12.4

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการแสดงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้

ในการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้
ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2 – 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้	4.22	0.29	มาก	2
2. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้	4.48	0.32	มาก	1
3. ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้	4.18	0.26	มาก	4
4. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้	4.19	0.45	มาก	3
รวม	4.27	0.19	มาก	

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากด้านที่สูงสุดไปด้านที่ต่ำสุดตามลำดับ ดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผล และด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน โดยจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม	4.10	.53	มาก	9
2. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.21	.62	มาก	5
3. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.17	.60	มาก	7
4. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีแผนงานโครงการที่ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน	4.17	.55	มาก	7
5. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน	4.23	.50	มาก	3
6. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้	4.22	.56	มาก	4
7. ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงานบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้ครูรับทราบ	4.21	.57	มาก	5
8. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศในการวางแผน การใช้แหล่งเรียนรู้	4.33	.58	มาก	2
9. ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์นโยบายและแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้ให้ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบ	4.34	.59	มาก	1
รวม	4.22	.30	มาก	

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ใน ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์นโยบายและแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้ให้ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน โดยจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อสร้างความเข้าใจให้ครูเห็นความสำคัญในการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	4.33	.59	มาก	10
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูให้มีโอกาสศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	4.34	.57	มาก	9
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูสร้างสื่อการเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	4.52	.55	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างโอกาสให้ครูได้เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	4.56	.54	มาก	3

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ในการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ ที่
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจากแหล่ง เรียนรู้ภายในโรงเรียน	4.52	.55	มาก	4
6. ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศเพื่อสร้างความมั่นใจให้ ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่ง เรียนรู้ภายในโรงเรียน	4.57	.52	มาก	2
7. ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการ เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาสาธิตหรือให้ความรู้แก่ครู และนักเรียน	4.57	.56	มาก	2
8. ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ให้ครูที่ รับผิดชอบในการใช้แหล่งเรียนรู้มีเวลาเพียงพอที่ จะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.50	.58	มาก	5
9. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดนิทรรศการ เพื่อสร้างโอกาสให้ครูได้เผยแพร่ผลงานการจัด การเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	4.58	.54	มาก	1
10. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ ผลงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จากแหล่งเรียนรู้	4.56	.56	มาก	3
11. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้	4.45	.60	มาก	6
12. ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายครูดำเนินการ บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้อย่างเหมาะสม	4.42	.59	มาก	7

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ในการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ ที่
13. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียน การสอน	4.38	.59	มาก	8
รวม	4.48	.33	มาก	

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดนิทรรศการเพื่อสร้างโอกาสให้ครูได้เผยแพร่ผลงานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อสร้างความเข้าใจให้ครูเห็นความสำคัญในการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแสดงผลของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้โดยรวมและรายข้อ

ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ ที่
1. ผู้บริหารสถานศึกษาชมเชย ให้กำลังใจเมื่อครูได้นำแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.31	.64	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนจากแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน	4.17	.58	มาก	6

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ ที่
3. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการเป็นคณะกรรมการใช้แหล่งเรียนรู้อย่าง เหมาะสม	4.16	.58	มาก	7
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน	4.14	.60	มาก	8
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ ภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.13	.66	มาก	9
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงาน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจากแหล่งเรียนรู้	4.18	.60	มาก	5
7. ผู้บริหารสถานศึกษาให้รางวัลสำหรับครูที่มีผลงาน ดีเด่นในการจัดการเรียนการสอนจากการจัดการเรียน สอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	4.14	.60	มาก	8
8. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการติดตามและ ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	4.17	.65	มาก	6
9. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำตารางหรือปฏิทินการนิเทศ การใช้แหล่งเรียนรู้	4.17	.63	มาก	6
10. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะครูให้เป็นผู้นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียน การสอน	4.22	.61	มาก	3
11. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการจัดทำเครื่องมือสำหรับ ใช้ในการนิเทศอย่างหลากหลาย	4.26	.60	มาก	2

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ ที่
12. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคนิควิธีการนิเทศติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างเหมาะสม	4.21	.61	มาก	4
รวม	4.19	.27	มาก	

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาชมเชย ให้กำลังใจเมื่อครูได้นำแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาให้รางวัลสำหรับครูที่มีผลงานดีเด่นในการจัดการเรียนการสอนจากการจัดการเรียนสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแสดงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด ปทุมธานี ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และ ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.18	.64	มาก	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน	4.22	.58	มาก	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน	4.18	.60	มาก	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบกระบวนการทำงานของครูเพื่อให้เกิดการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน	4.19	.64	มาก	4
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจปัญหาอุปสรรคการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน	4.18	.65	มาก	5
6. ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุง แก้ไขปัญหาและการทำงานในการพัฒนา และใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน	4.21	.71	มาก	3
7. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูสรุปและรายงานผลการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาการเรียนการสอน	4.16	.64	มาก	6
8. ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินคุณค่าของแหล่งเรียนรู้ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นประจำทุกภาคเรียนหรือทุกปีการศึกษา	4.21	.66	มาก	3

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และ ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
9. ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน	4.26	.67	มาก	1
รวม	4.20	.45	มาก	

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูสรุปและรายงานผลการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี เพื่อทำการทดสอบสมมติฐานการศึกษาที่กำหนดว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาประสบการณ์ในการปฏิบัติงานขนาดโรงเรียนและประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการแสดงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน มีนำเสนอข้อมูล ปราบกฏดังตารางที่ 4.7 - 4.13

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร
แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี
โดยการทดสอบค่าที่จำแนกตามวุฒิการศึกษา

บทบาทของผู้บริหาร แหล่งเรียนรู้	วุฒิการศึกษา	\bar{x}	N	S.D.	df	t	Sig.
การกำหนดนโยบายและ วางแผนการใช้แหล่ง เรียนรู้	ปริญญาตรี	4.23	184	.33	288	.677	.499
	สูงกว่า ปริญญาตรี	4.21	106	.24			
การส่งเสริมและพัฒนา บุคลากรให้มีความรู้ใน การใช้แหล่งเรียนรู้	ปริญญาตรี	4.50	184	.33	288	1.503	.134
	สูงกว่า ปริญญาตรี	4.44	106	.32			
การสนับสนุนให้บุคลากร ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการ นำเสนอผลงานที่เกิดจาก การใช้แหล่งเรียนรู้	ปริญญาตรี	4.23	184	.27	288	3.477*	.001
	สูงกว่า ปริญญาตรี	4.12	106	.26			
การนิเทศ กำกับ ดูแล และประเมินผลการใช้ แหล่งเรียนรู้	ปริญญาตรี	4.23	184	.45	288	1.703	.090
รวม	ปริญญาตรี	4.30	184	.19	288	3.096*	.002

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหาร
สถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดปทุมธานี ที่จำแนกตามวุฒิการศึกษา ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
โดยครูที่มีวุฒิปริญญาตรีมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทในการบริหาร
แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิปริญญาตรีสูงกว่าปริญญาตรี

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยการทดสอบค่าเอฟ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

บทบาทของผู้บริหารแหล่งเรียนรู้	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.920	2	.460	5.335*	.005
	ภายในกลุ่ม	24.746	287	.086		
	รวม	25.666	289	Levene Stat=7.345*, Sig.=.001		
การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	4.535	2	2.268	24.743*	.000
	ภายในกลุ่ม	26.304	287	.092		
	รวม	30.840	289	Levene Stat=2.083 , Sig.=.126		
การสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.429	2	.214	3.031	.050
	ภายในกลุ่ม	20.305	287	.071		
	รวม	20.733	289	Levene Stat=.223 , Sig.=.801		

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารแหล่งเรียนรู้	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การนิเทศ กำกับ ดูแลและประเมินผล การใช้แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.614	2	.807	4.091*	.018
	ภายในกลุ่ม	56.614	287	.197		
	รวม	58.228	289	Levene Stat=.375 , Sig=.688		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.848	2	.424	12.137*	.000
	ภายในกลุ่ม	10.029	287	.035		
	รวม	10.877	289	Levene Stat=.196 , Sig=.822		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่า ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ที่จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ และการนิเทศ กำกับ ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และไม่แตกต่างกันจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับด้านที่มีความแตกต่างกัน นำไปวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ต่อไปด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's) ถ้าความแปรปรวนระหว่างกลุ่มไม่เท่ากันจะใช้วิธีการของเกมส์โฮเวล (Games-howell)

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

บทบาทของผู้บริหารแหล่งเรียนรู้		จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
		ต่ำกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป
การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	4.11	4.26	4.23
ต่ำกว่า 5 ปี	4.11	-	-	-
5 - 10 ปี	4.26	.14701*	-	-
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	4.23	.11471*	-.03229	-
ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	4.24	4.59	4.52
ต่ำกว่า 5 ปี	4.24	-	-	-
5 - 10 ปี	4.59	.32117*	-	-
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	4.52	.28408*	-.03709	-
การนิเทศ กำกับ ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	4.21	4.26	4.08
ต่ำกว่า 5 ปี	4.21	-	-	-
5 - 10 ปี	4.26	.04652*	-	-
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	4.08	-.12811	-.1746*	-
ภาพรวม	\bar{X}	3.98	4.21	4.35
ต่ำกว่า 5 ปี	3.98	-	-	-
5 - 10 ปี	4.21	.13081*	-	-
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	4.35	.04785*	-.08296*	-

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำนวน 2 คู่ โดยครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป มีความเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำนวน 2 คู่ เหมือนกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 11ปี ขึ้นไป และด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำนวน 2 คู่ โดยครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี มีความเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยการทดสอบค่าเอฟ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

บทบาทของผู้บริหารแหล่งเรียนรู้	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.799	2	.399	4.608*	.011
	ภายในกลุ่ม	24.868	287	.087		
	รวม	25.666	289	Levene Stat=6.611*, Sig.=.002		
ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.659	2	1.330	13.541*	.000
	ภายในกลุ่ม	28.181	287	.098		
	รวม	30.840	289	Levene Stat=9.541*, Sig.=.000		

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหาร แหล่งเรียนรู้	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การสนับสนุนให้บุคลากร ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการ นำเสนอผลงานที่ เกิดจากการใช้แหล่งฯ	ระหว่างกลุ่ม	.031	2	.016	.216	.806
	ภายในกลุ่ม	20.702	287	.072		
	รวม	20.733	289	Levene Stat=.203 , Sig.=.816		
การนิเทศ กำกับ ดูแล และประเมินผลการใช้ แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.138	2	.069	.342	.711
	ภายในกลุ่ม	58.089	287	.202		
	รวม	58.228	289	Levene Stat=.2831 , Sig.=.688		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.548	2	.274	7.618	.061
	ภายในกลุ่ม	10.329	287	.036		
	รวม	10.877	289	Levene Stat=3.703* , Sig.=.026		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ที่จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 2 ด้าน ได้แก่ การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ และไม่แตกต่างกันจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ และการนิเทศ กำกับ ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้

สำหรับด้านที่มีความแตกต่างกัน นำไปวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ต่อไปด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's) ถ้าความแปรปรวนระหว่างกลุ่มไม่เท่ากันจะใช้วิธีการของเกมส์โฮเวลล์ (Games-howell)

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามขนาดโรงเรียน

บทบาทของผู้บริหารแหล่งเรียนรู้		จำแนกตามขนาดโรงเรียน		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	4.15	4.13	4.26
ขนาดเล็ก	4.15	-	-	-
ขนาดกลาง	4.13	-.01878	-	-
ขนาดใหญ่	4.26	.10601*	12480*	-
ขนาดเล็ก	4.38	-	-	-
ขนาดกลาง	4.29	-.09618	-	-
ขนาดใหญ่	4.54	.16405*	.26023	-
ภาพรวม	\bar{X}	4.22	4.17	4.29
ขนาดเล็ก	4.22	-	-	-
ขนาดกลาง	4.17	-.045672	-	-
ขนาดใหญ่	4.29	.07141	.12078*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำนวน 1 คู่ โดยครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สูงกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำนวน 2 คู่ โดยครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สูงกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและครูที่อยู่ในโรงเรียน

ขนาดเล็ก ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำนวน 1 คู่ โดยครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สูงกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยการทดสอบค่าเอฟ จำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทบาทของผู้บริหารแหล่งเรียนรู้	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.511	2	.256	2.915	.056
	ภายในกลุ่ม	25.155	287	.088		
	รวม	25.666	289	Levene Stat=11.298*, Sig.= .000		
การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.197	2	.098	.921	.399
	ภายในกลุ่ม	30.643	287	.107		
	รวม	30.840	289	Levene Stat=13.442*, Sig.= .000		
การสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.331	2	.166	2.329	.099
	ภายในกลุ่ม	20.402	287	.071		
	รวม	20.733	289	Levene Stat=.833, Sig.= .436		
การนิเทศ กำกับ ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.486	2	.743	3.758*	.024
	ภายในกลุ่ม	56.741	287	.198		
	รวม	58.228	289	Levene Stat=1.828 , Sig.=.163		

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหาร แหล่งเรียนรู้	ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.245	2	.123	3.308*	.038
	ภายในกลุ่ม	10.632	287	.037		
	รวม	10.877	289	Levene Stat=2.225 , Sig.= .110		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประเภทต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารแสดงบทบาทต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ การนิเทศ กำกับ ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และเนื่องจากความแปรปรวนระหว่างกลุ่มไม่เท่ากัน จะใช้วิธีการของเกมส์โฮเวล (Games howell)

GRAD VRU

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี		ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
		องค์กรบริหารส่วนจังหวัด	เทศบาล	องค์กรบริหารส่วนตำบล
การนิเทศ กำกับ ดูแล และประเมินผล การใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	4.33	4.16	4.15
องค์กรบริหารส่วนจังหวัด	4.33	-	-	-
เทศบาล	4.16	-.17019*	-	-
องค์กรบริหารส่วนตำบล	4.15	-.18345	-.01326	-
ภาพรวม		4.32	4.26	4.23
องค์กรบริหารส่วนจังหวัด	4.32	-	-	-
เทศบาล	4.26	-.06284*	-	-
องค์กรบริหารส่วนตำบล	4.23	-.08915	-.02630	-

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ที่จำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำนวน 1 คู่ โดยครูที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเทศบาลมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ต่ำกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการนิเทศ กำกับ ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำนวน 1 คู่ โดยครูที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเทศบาลมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าครูที่ปฏิบัติงานองค์กรปกครองส่วนจังหวัด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี และเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดของโรงเรียน และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากด้านที่สูงสุดไปด้านที่ต่ำสุดตามลำดับ ดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้

5.1.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดของโรงเรียน และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

5.1.2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงบทบาท ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาสูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

5.1.2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครู ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป มีความเห็นแตกต่างจากประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี

5.1.2.3 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลาง

5.1.2.4 ครูที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยครูที่ปฏิบัติงานประเภทเทศบาลมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ต่ำกว่าครูที่ปฏิบัติงานองค์การ บริหารส่วนจังหวัดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้ แหล่งเรียนรู้ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำนวน 1 คู่ โดยครูที่ปฏิบัติงาน ประเภทเทศบาลมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ ภายในสถานศึกษาค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าครูที่ปฏิบัติงานประเภทองค์การบริหารส่วนจังหวัด

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทในการบริหาร แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทในการบริหารแหล่ง เรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษา

ปฐมวัยในแต่ละระดับ และสนองเจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียง และมีประสิทธิภาพ ซึ่งบริหารแหล่งเรียนรู้ให้ได้คุณภาพนับเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารที่ผู้บริหารจะนำเอาเทคนิควิธี และกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จึงทำให้ผลการวิจัยบ่งชี้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี มีบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกด้าน

สอดคล้องกับศรีนยา จันทสุทธิบวร (2542) ผลการวิจัยที่พบว่า บทบาทเป็นการกระทำการปฏิบัติตามกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นการกำหนดการแสดงออกทางพฤติกรรม หนึ่งบุคคลอาจมีหลายบทบาทขึ้นกับสถานการณ์และสถานภาพบุคคลที่เป็นอยู่ในการแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสม และสอดคล้องสนธยา พลศรี (2545) ที่ให้ความหมายว่า บทบาท (Role) หมายถึง หน้าที่ของบุคคลตามสถานภาพหรือตำแหน่งฐานะที่ตนดำรงอยู่ บทบาทจึงเป็นกลไกอย่างหนึ่งของสังคมที่ทำให้คนที่อยู่ร่วมกันสามารถสร้างระบบความสัมพันธ์ต่อกันได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ได้ดี และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิรมนัส ยอดบุญมา (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ประเสริฐ แทนพลกรัง (2557) ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนควรจะมีการพัฒนาบุคลากรโดยการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อนำความรู้มาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดโรงเรียน และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรณูภา ศรีสวัสดิ์ (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแหล่งเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ และกำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และไม่แตกต่างกันจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความคิดเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานที่ประสบผลสำเร็จในการกำหนดแหล่งเรียนรู้ที่จะมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีคุณค่าในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เรณูภา ศรีสวัสดิ์ (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ครูที่ปฏิบัติงานขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความคิดเห็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความพร้อมทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากรสำหรับใช้ในการจัดแหล่งเรียนรู้ได้มากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก อีกทั้งสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนในการ

ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้อง อติพันธ์ อมาตยคง (2552) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงครามที่มีขนาดของสถานศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมาวดี ยลวงค์ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรจักร ใจแก้ว (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรเกียรติ งามเลิศ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ครูที่มีปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นไปตามทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow อ้างถึงใน วิภาดา คุณาวิกติกุล, 2549) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์เราทุกคนต่างพยายามดิ้นรนเพื่อต่อสู้อุปสรรคมุ่งหมายของตนเอง แต่เนื่องจากการที่มนุษย์มีความแตกต่างกัน ฉะนั้น การที่จะได้รับการตอบสนองถึงขั้นไหนย่อมขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละบุคคล และอาจเป็นเพราะอำนาจหน้าที่ที่กำหนดตามกฎหมายแตกต่างกัน จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับอัจฉรา วงษ์เอก (2548) ได้กล่าวว่า นับตั้งแต่ พ.ศ. 2523 ซึ่งรัฐบาลได้ออกร่างโรงเรียนประชาบาล จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดไปสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คงเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียง 3 รูปแบบที่จัดการศึกษา คือ เทศบาล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ประเภทรับผิดชอบการบริหารจัดการการศึกษาภายในพื้นที่ การจัดตั้ง ยุบ เลิก และขยายโรงเรียน รวมถึงการจัดงบประมาณการตรวจกิจการโรงเรียน และการบริหารงานบุคคลจนกระทั่ง พ.ศ. 2540 ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษา

อบรม และการฝึกอบรมตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น รวมทั้งเข้าไปมีส่วน ร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐได้ (มาตรา 289) ส่งผลให้กฎหมายอื่น ๆ ซึ่งตราขึ้นภายใต้ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฯ บัญญัติเรื่องการส่งเสริมสิทธิขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บัญญัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท (มาตรา 16-18) ให้รับผิดชอบ การจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 5 มาตรา 41 บัญญัติให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น บทบัญญัติดังกล่าวส่งผลให้องค์การบริหารส่วน ตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งไม่เคยจัดการศึกษามาก่อนก็ต้องมีบทบาทในการรับผิดชอบ จัดหรือสนับสนุนการจัดการศึกษาด้วย จึงอาจเป็นผลให้เกิดความแตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานีแสดงบทบาทต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนให้ บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ด้วยค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารระดับนโยบาย ได้แก่ นายกองการบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี และนายก องค์กรการบริหารส่วนตำบล ควรจัดโครงการและให้ความร่วมมือด้านการจัดการใช้แหล่งเรียนรู้ภายใน สถานศึกษากับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ

2. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนการใช้แหล่ง เรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ในข้อผู้บริหาร สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน โดยจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยกำหนดโครงการการใช้ แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรมแล้วแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนโดยกำหนด งบประมาณให้เพียงพอ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ในข้อผู้บริหาร สถานศึกษาจัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อสร้างความเข้าใจให้ครูเห็นความสำคัญในการใช้แหล่ง เรียนรู้ในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดการประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับ เรื่องการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา จัดให้เข้ารับการอบรมสัมมนาที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น ด้านการ สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้

ภายในสถานศึกษา ในข้อผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายได้ดำเนินงานตามโครงการการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้รอบคอบโดยมีหน่วยงานจากภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ในข้อผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูสรุปและรายงานผลการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้การดำเนินงานตามโครงการการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีที่หลากหลาย มีการกำหนดวิธีการ และเครื่องมือนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลเพื่อรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดทราบ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้นผู้บริหารระดับนโยบาย ควรส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม พร้อมอำนวยความสะดวกในการใช้แหล่งเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลแสดงบทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนั้นผู้บริหารระดับนโยบายควรจัดการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พร้อมสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ และผู้บริหารควรจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการให้มีหน้าที่ติดตามอย่างชัดเจนโดยมีปฏิทินให้กำกับติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและจัดโครงการแสดงผลงานหรือประกวดผลสัมฤทธิ์แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัย พบว่า ควรวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
2. จากผลการวิจัยพบว่า ควรศึกษาเรื่องการประเมินผลโครงการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

3. จากผลการวิจัยพบว่า ควรวิจัยเชิงลึกคุณภาพเรื่องการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

4. ควรวิจัยพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้

บรรณานุกรม

GRAD VRU

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กันต์ฤทัย คลังพหล. (2561). วิถีวิทยาการวิจัยการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กิ่งแก้ว อารีรักษ์ และคนอื่น ๆ. (2548). การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบหลากหลาย. กรุงเทพฯ:
อัลฟามีเลิร์นเนียม
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บুদ্ধพอยท์.
- จิระพล ภูกัน. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของ
โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 35 สังกัดสำนักงานการศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เฉลียว บุรีภักดิ์ และคนอื่น ๆ. (2545). ชุดวิชาการวิจัยชุมชน. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการ. (ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง).
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ:
ไทเนรมิตกิจอินเตอร์ โพรเกรสชิป.
- โชคชัย ทริกประโคน. (2558). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
- คำริ บุญชู. (2548). การใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา. วารสารวิชาการ 8(1), 27-31.
- ถิรมนัส ยอดบุญมา. (2551). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครราชสีมา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ทวีศักดิ์ นพเกษตร. (2549). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครราชสีมา :
โชคเจริญมาเก็ตติ้ง.
- ทัศนีย์ เป็นสูงเนิน. (2552). การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาโรงเรียนอ่างห้วยยาง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. การค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ธงชัย สันติวงศ์. (2539). **องค์การและการบริหารการศึกษาการจัดการแผนใหม่ (Organization and Management)**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นงนภัส คู่ขวัญเที่ยงกมล. (2551). **การวิจัยเชิงบูรณาการแบบองค์รวม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงศ์ศรี ราชมณี. (2556). **การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิคม ชมภูหลง. (2550). **นวัตกรรมกรณีศึกษาการศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้**. มหาสารคาม: อภิชาตการพิมพ์.
- บุษกร ตะวัน. (2553). **การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดประชานิมิต อำเภอบัวใหญ่ จังหวัด นครราชสีมา**. การค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เบ็ญจมาศ สหะเดช. (2552). **การบริหารแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- เบญจวรรณ ระตา. (2551). **การใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเทศบาล ดอกเงิน จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- เบญญาภา อินตะวงศ์. (2556). **การบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนอำเภอลำปาง จังหวัดพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพะเยา.
- ปฐวี มณีวงศ์. (2558). **การบริหารแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดแพร่**. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ประยงค์ เนาวบุตร. (2555). **การจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในนโยบาย การวางแผนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประเวศ วะสี. (2545). **ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อแก้ความทุกข์ยากของคนทั้งแผ่นดิน**. สารปฏิบัติ. 5(6), 60-62.
- ประเสริฐ เชษฐพันธ์. (2542). **การบริหารการศึกษา**. ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ประเสริฐ แทนพลกรัง. (2557). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้**
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
- ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง และคนอื่น ๆ. (2544). **สังคมและวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2558). **การจัดการห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: มินิ เซอร์วิส
ซ์พพลาย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี.
- ผ่องศรี สมยา. (2544). **การเรียนรู้ตามความสนใจ**. วารสารวิชาการ. 4(1)7-13.
- พิชัย เรืองดี. (2558). **การศึกษาแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา** สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เพลินทิพย์ ตาแก้ว. (2553). **การพัฒนาสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียน**
การสอนของโรงเรียนในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ไพฑูรย์ ศรีดี. (2559). **การศึกษากระบวนการบริหารแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการในสถานศึกษาสังกัด**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.
- มณฑิพย์ ทรงกิตติไพศาล. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**
ระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มินตรา รัตน์โรจน์. (2559). **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ใน**
ชุมชนของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท.
- มณีรัตน์ ปานจันทร์. (2553). **ผลของนโยบายการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่มีต่อการรับรู้และ**
พฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน: การวิจัยแบบ
ผสม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุ
ศาสตรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระวัง เนตรโพธิ์แก้ว. (2537). **ธุรกิจเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พิกัดอักษร.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมี บุคส์พับลิเคชั่นส์.
- รัฐเขต ศรีเกื้อกุล. (2552). **การศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นในการพัฒนาการศึกษาโรงเรียน บ้านทรายทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1**. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เรณูภา ศรีสวัสดิ์. (2560). **การบริหารแหล่งเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วิภาดา คุณาวิกติกุล. (2549). **การพัฒนาบุคลากร**. เชียงใหม่ : โขตนา พรินท์.
- วิภาภรณ์ ภูวัฒนกุล. (2543). **ใครคือผู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่แท้จริง**. วารสารวิชาการ. 5: 33-39.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2545). **การบริหาร หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์ องค์การศึกษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: พิมพ์พิสูทธิ์
- วุฒิไกร เลื่อนแป้น. (2547). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุราษฎร์ธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรจักร ใจแก้ว. (2554). **การศึกษาสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**. วิทยานิพนธ์คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2544). **แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- ศรินยา จันทสุทธิบุตร. (2542). **บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาศาสตร์มนุษย. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์. (2540). **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ: เทคนิค 19.
- ศศิธร ภิรมย์นภา. (2551). **การศึกษาสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้เพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสุราษฎร์ธานี.
- ศักดิ์ชัย เพชรแกมทอง. (2557). **การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต**

1 และเขต 2. ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). **จิตวิทยาสังคม.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวังนัง. (2545). **แหล่งเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้และหลักสูตรสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ.

ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล. (2552). **การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษ แบบเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

สายสุนีย์ แสงเขื่อนแก้ว. (2547). **การบริหารแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุธี สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รังสิโยภักษ์. (2542). **การบริหารงานบุคคล.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2558). **การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สุนน อมรวีวัฒน์. (2544). **กระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ.** กรุงเทพฯ : ไทย วัฒนาพานิชย์.

สุรเกียรติ งามเลิศ. (2557). **บทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

โสรัจ พิศพนวม. (2544). **หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา.** อุตรธานี: สำนักส่งเสริมวิชาการ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุตรธานี.

สนธยา พลศรี. (2545). **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สมยศ นาวิการ. (2545). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม.** กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.**

กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**

พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). **ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ 2544.** กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**
จัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อดิพันธ์ อมาตยคง. (2552). **การจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน**
เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัจฉรา วงษ์เอก. (2548). **การบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานครูเทศบาล**. ม.ป.ท. ม.ป.พ.
- อัชรารุณี จันทะแสง. (2557). **การบริหารแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัด**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- อาคม วัดไธสง. (2547). **หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: มหาวิทยาลัย
ทักษิณ.
- อาชญญา รัตนอุบล และคนอื่น ๆ. (2548). **การจัดการเรียนรู้ของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต**.
กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้.
- อุบล เพียรพิทักษ์. (2548). **การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัด**
ฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- อุมาวดี ยลวงค์. (2553). **สภาพปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัด**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อุษณีย์ โพธิสุข. (2543). กลยุทธ์ทางการศึกษา : ผู้เรียนสำคัญที่สุด. **วารสารวิชาการ**. 2(12): 34
- องอาจ นัยพัฒน์. (2551). **วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และ**
สังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- Broom & Selznick. (1977). **Sociology: A Text with Adapted Reading**. Hoper & Row.
- Keefe, D. D. (2003). A Case Study of the Integration of a Video Learning Center at an
Elementary School, **Dissertation Abstracts International**, 64(5), 1613-A.
- Lee, Shu-wen. (1997). Assessment if /effect if /feud trips on student's achievement:
and attitudes toward field trips in college biology (student achievement).
Dissertation Abstracts International, 58(04), 1218 – A.

- Mullins, J. A. (1999). How Field Trips in Natural Areas Associated With Museums, Arboreta, and Aquaria Impact the Educational Experiences of Teachers and Students, **Dissertation Abstracts International**. 2431-A.
- Turner. (2002). **The Structure of Sociological Theory**. Hone wood Illinois: Dancy Press.

ภาคผนวก

GRAD VRU

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

GRAD VRU

แบบสอบถาม

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มี 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ข้อคำถามในประเด็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติบทบาทของผู้บริหาร
สถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษารวม 43 ข้อ
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามการวิจัยนี้และข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาดำเนินการจัดการศึกษาต่อไป

ชุตินาพร เชาวนใจ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

- 1.1 ชาย 1.2 หญิง

2. อายุ

- 2.1 น้อยกว่า 30 ปี 2.2 ระหว่าง 31 - 40 ปี
 2.3 มากกว่า 40ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

- 3.1 ปริญญาตรี 3.2 สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

- 4.1 1 – 5 ปี 4.2 5 - 10 ปี
 4.3 ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

5. ขนาดโรงเรียนของท่าน

- 5.1 ขนาดเล็ก 5.2 ขนาดกลาง
 5.3 ขนาดใหญ่

6. ประเภทของหน่วยงาน

- 6.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 6.2 เทศบาล
 6.3 องค์การบริหารส่วนตำบล

**ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี**

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีระดับการปฏิบัติเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากร ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแลและการประเมินผล ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน มีเกณฑ์การประเมินดังนี้ ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทการบริหารแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทการบริหารแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทการบริหารแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทการบริหารแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทการบริหารแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้					
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน โดยจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม					
1.2 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนอย่างชัดเจน					
1.3 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน					
1.4 บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีแผนงานโครงการที่ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน					
1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน					

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1.6 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดปฏิทินการ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้					
1.7 ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงขั้นตอน การดำเนินงานบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้ครู รับทราบ					
1.8 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศในการวางแผน การใช้แหล่งเรียนรู้					
1.9 ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์นโยบาย และแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้ให้ผู้ปกครอง และชุมชนรับทราบ					
2. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้					
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อสร้างความเข้าใจให้ครูเห็น ความสำคัญในการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน					
2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูให้มีโอกาส ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในการใช้ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน					
2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูสร้างสื่อการ เรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนการ สอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน					
2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างโอกาสให้ครูได้ เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ที่ หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น					
2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูทำวิจัยในชั้น เรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจาก แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน					

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
2.6 ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศเพื่อสร้างความ มั่นใจให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน					
2.7 ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกใน การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาสาธิตหรือให้ความรู้ แก่ครูและนักเรียน					
2.8 ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ให้ครูที่ รับผิดชอบในการใช้แหล่งเรียนรู้มีเวลามาก พอที่จะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2.9 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัด นิทรรศการเพื่อสร้างโอกาสให้ครูได้เผยแพร่ ผลงานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่ง เรียนรู้ในโรงเรียน					
2.10 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการ เผยแพร่ผลงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จากแหล่งเรียนรู้					
2.11 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูนำ เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้					
2.12 ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายครู ดำเนินการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้อย่าง เหมาะสม					
2.13 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการ เรียนการสอน					

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
3. ด้านการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจาก การใช้แหล่งเรียนรู้					
3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาได้ชมเชย ให้กำลังใจเมื่อ ครูได้นำแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษามาใช้ในการ จัดการเรียนการสอน					
3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการ เรียนการสอนจากแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน					
3.3 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการใช้แหล่งเรียนรู้ อย่างเหมาะสม					
3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ภายในโรงเรียน					
3.5 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการใช้แหล่ง เรียนรู้ภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง					
3.6 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ ผลงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจาก แหล่งเรียนรู้					
3.7 ผู้บริหารสถานศึกษาให้รางวัลสำหรับครูที่มี ผลงานดีเด่นในการจัดการเรียนการสอนจากการ จัดการเรียนสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ภายใน สถานศึกษา					
3.8 ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการ ติดตามและประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ใน โรงเรียน					

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
3.9 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำตารางหรือปฏิทิน การนิเทศการใช้แหล่งเรียนรู้					
3.10 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะครูให้เป็นผู้ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ในการ จัดการเรียนการสอน					
3.11 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการจัดทำ เครื่องมือสำหรับใช้ในการนิเทศอย่างหลากหลาย					
3.12 ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคนิควิธีการนิเทศ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม					
4. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้					
4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามการใช้แหล่ง เรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับ การใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน					
4.3 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดตัวบ่งชี้ และ เกณฑ์ในการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้ในการ จัดการเรียนการสอน					
4.4 ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบกระบวนการ ทำงานของครูเพื่อให้เกิดการพัฒนาและใช้แหล่ง เรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน					
4.5 ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจปัญหาอุปสรรค การใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน					
4.6 ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุง แก้ไขปัญหา และการทำงานในการพัฒนา และใช้แหล่งเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอน					

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
4.7 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูสรุปและ รายงานผลการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้เพื่อ นำข้อมูลไปพัฒนาการเรียนการสอน					
4.8 ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินคุณค่าของ แหล่งเรียนรู้ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเป็น ประจำทุกภาคเรียนหรือทุกปีการศึกษา					
4.9 ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความพึงพอใจ ของผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในการ จัดการเรียนการสอน					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

GRAD VRU

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม

GRAD VRU

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม

ตารางแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	ผล ประเมิน	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5				
1	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
2	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
3	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้	
4	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
5	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
6	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
7	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
8	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้	
9	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
10	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้	
11	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้	
12	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
12	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
13	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้	
14	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
15	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
16	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
17	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
18	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้	
19	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้	
20	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้	
21	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้	
22	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้	
23	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
24	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
25	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้	

ตารางแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับความสอดคล้องของแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	ผล ประเมิน	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5				
26	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
27	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
28	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้	
29	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
30	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้	
31	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
32	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
33	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
34	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
35	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
36	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
37	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
38	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้	
39	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้	
40	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้	
41	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	
42	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้	
43	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้	

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ -นามสกุล	นางชุตติมาพร เขาวนไฉ
วัน เดือน ปี ที่เกิด	22 กันยายน 2517
สถานที่เกิด	จังหวัดเพชรบูรณ์
ที่อยู่ปัจจุบัน	23/291 หมู่ที่ 1 ตำบลท้ายเกาะ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี 12160
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2554	โรงเรียนวัดป่าจิว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดป่าจิว
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดป่าจิว หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี 12160

GRAD VRU